

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

MOMentum

Βοηθώντας τις μητέρες στην επιχειρηματικότητα

Εκπαιδευτική Εργαλειοθήκη για την Επιχειρηματικότητα

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το έργο MOMentum συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα υλοποιηθεί από τον Νοέμβριο του 2021 έως τον Νοέμβριο του 2023. Οι δημοσιεύσεις του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις των συγγραφέων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτές. (Αριθμός έργου: 2021-1-CZ01-KA220-VET-000033084)

Περιεχόμενα

Η Κοινοπραξία

Οι Εταίροι4

ΜΕΡΟΣ Α8

Επισκόπηση της τρέχουσας κατάστασης των μητέρων στην επιχειρηματικότητα στις χώρες
εταίρους του έργου και στην υπόλοιπη Ευρώπη, καθώς και της εκπαίδευσης στους τομείς της
Επιχειρηματικότητας και της ηγεσίας μέσω μιας επιλογής από σχετικούς υφιστάμενους πόρους 8

Εισαγωγή 8

Τσεχία 8

Ελλάδα 19

Εσθονία 27

Ιταλία 32

Κύπρος 39

Μέρος Β.....42

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την επιχειρηματικότητα και την ηγεσία και ανάπτυξη υλικού
που θα απευθύνεται ειδικότερα στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μητέρες σχετικά με την
επιχειρηματικότητα και την ηγεσία.....42

Εισαγωγή 42

Δραστηριότητα 1: Επιχειρηματική ανάλυση μέσω ενός καμβά επιχειρηματικού μοντέλου 42

Δραστηριότητα 2: Εξασφάλιση κέρδους και εξασφάλιση επενδύσεων μέσω του επιχειρηματικού
σχεδιασμού 45

Δραστηριότητα 3: Η πρόκληση των 5 ευρώ: Τι θα κάνατε με 5 ευρώ και 2 ώρες; 47

Δραστηριότητα 4: Εκμάθηση του τρόπου εμπορικής αξιοποίησης μιας ιδέας μέσω μιας
δραστηριότητας kick-starter (crowdfunding) 48

Δραστηριότητα 5: Αξιολόγηση ηγετικών δεξιοτήτων. Βρεφικά βήματα (με βάση το "15% Solutions",
από το Session Lab) 50

Δραστηριότητα 6: Αυτοαξιολόγηση και καθοδήγηση από ομότιμους. Loading leadership
(εμπνευσμένη από το "Trust battery", από το Session Lab) 53

Δραστηριότητα 7: Κατανοήστε τον πελάτη σας μέσω της δημιουργίας προσωπικοτήτων πελάτη 56

Διάρκεια δραστηριότητας: 1.5 ώρες 56

Δραστηριότητα 8: "Η δύναμη της επιχειρηματικής νοοτροπίας" - Το φάσμα της επιχειρηματικής νοοτροπίας	57
Περισσότερα διαδικτυακά τέστ είναι διαθέσιμα στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: https://www.gyfted.me/all-tests	61
Δραστηριότητα 9: "Χτίζοντας μια ομάδα που κερδίζει: Ανθρώπινο Δυναμικό"	61
ΜΕΡΟΣ Γ.....	66
Ένα εργαλείο αξιολόγησης (ερωτηματολόγιο) για την αναγνώριση των δεξιοτήτων των μητέρων, των προσόντων τους και του πιθανού ρόλου τους σε μια νεοσύστατη επιχείρηση και στην καινοτόμο κοινωνική επιχειρηματικότητα.....	66
Εισαγωγή στη θεωρία των έξι προσωπικοτήτων του Holland	66
Οι 6 τύποι προσωπικότητας του Holland	67
Χρησιμοποιώντας τη θεωρία του Holland στην επιχειρηματικότητα μεταξύ των μητέρων	68
Συμπεράσματα.....	71
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	74

Οι Εταίροι

Το Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης (IRR) είναι ένας ΜΚΟ από την Τσεχία που προωθεί την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών περιφερειών. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της διεθνούς ανταλλαγής καλών πρακτικών και της εκπαίδευσης βασικών παραγόντων σε τομείς που είναι κρίσιμοι για την περιφερειακή και βιώσιμη ανάπτυξη.

Το IRR επιδιώκει να φέρει σε επαφή ιδρύματα από διαφορετικούς τομείς (δημόσιους, ιδιωτικούς, μη κερδοσκοπικούς, ακαδημαϊκούς) με σκοπό την ανταλλαγή καλών πρακτικών.

Το IRR δημιουργεί, διαχειρίζεται και υλοποιεί έργα στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, του προγράμματος «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, των επιχορηγήσεων της Ομάδας Βίσεγκραντ κ.λπ. Τα πεδία δράσης του IRR περιλαμβάνουν: εκπαίδευση, κατάρτιση, ευρωπαϊκές αξίες, διά βίου

μάθηση, περιβάλλον. Η κύρια ομάδα-στόχος των δραστηριοτήτων που διεξάγονται από το IRR είναι οι νέοι.

Ο Citizens In Power (CIP) είναι ένας ΜΚΟ από την Κύπρο που αντιμετωπίζει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των ανθρώπων μέσω της συμμετοχής τους στην κοινωνική και πολιτική ζωή. Τους παρέχει επίσης καινοτόμο υλικό και δωρεάν εκπαιδευτικά προγράμματα για να ενταχθούν στην εκπαίδευση (συμπεριλαμβανομένης της διαδικτυακής), την συμπερίληψη, την επιχειρηματικότητα και τις επιχειρήσεις, τον πολιτισμό, την αγορά εργασίας και τη διά βίου μάθηση.

Ο οργανισμός στοχεύει κυρίως στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης, της επιχειρηματικότητας και της δια βίου μάθησης στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Για τους σκοπούς αυτούς, ο CIP έχει μια συνεχή συνεργασία με κορυφαία πανεπιστήμια, σχολεία, ΜΚΟ και ερευνητικούς οργανισμούς σε όλη την Κύπρο. Ο CIP διατηρεί ένα πολύτιμο δίκτυο επαγγελματιών εκπαιδευτών και εμπειρογνομόνων με εμπειρία τόσο στην τυπική όσο και στη μη τυπική εκπαίδευση.

Ο Challedu είναι ένας ΜΚΟ από την Ελλάδα που πρωτοπορεί σε νέα μοντέλα μάθησης και εμπλοκής των μαθητών. Σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς, ειδικούς, σχεδιαστές παιχνιδιών, ιδρύματα και οργανισμούς, ο Challedu σχεδιάζει παιχνοποιημένες εμπειρίες και παιχνίδια που βασίζονται στις εκπαιδευτικές αρχές του παιχνιδιού.

Ο Challedu έχει ως στόχο να μεταμορφώσει κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα προκειμένου να ξεκλειδώσει τη μετασχηματιστική δύναμη των ανθρώπων να αναζητούν και να επιλύουν σύνθετα προβλήματα, να παίρνουν ρίσκα, να είναι εφευρετικοί και οραματιστές.

Το έργο του προωθεί τη δημιουργικότητα, τη φαντασία και την ενσυναίσθηση.

Η πλατφόρμα καινοτομίας INPLA είναι μια μικρομεσαία επιχείρηση από την Εσθονία. Η ομάδα της Inpla διαθέτει εμπειρία σε διεθνείς ανταλλαγές εμπειριών, διοργανώνοντας διακρατικές εκδηλώσεις και στη διαχείριση διεθνών έργων μέσω διαφόρων χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Η INPLA προωθεί την καινοτομία και την ποιότητα στην εκπαίδευση, τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών και την κοινωνική ένταξη. Η INPLA υποστηρίζει τους νέους, τα σχολεία και τις επιχειρήσεις από τον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, διοργανώνοντας εκπαιδευτικά προγράμματα και εργαστήρια που αφορούν την επιχειρηματικότητα, την ένταξη, την κοινωνική ευαισθητοποίηση και εφαρμόζει προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, τα οποία παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στους προαναφερθέντες τομείς. Η INPLA υποστηρίζεται από ένα δίκτυο σχολείων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Ο Οργανισμός Βιώσιμης Ανάπτυξης ASSO είναι ένας ΜΚΟ που ιδρύθηκε στην Ιταλία για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι αξίες του οργανισμού περιλαμβάνουν τις βιώσιμες πόλεις και κοινότητες, την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίων, την προστασία του περιβάλλοντος, τα εγκάρσια ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η ισότητα των φύλων και η εκπαίδευση.

Έτσι, διεξάγει ερευνητικές δραστηριότητες, υλοποιεί έργα και προσφέρει υπηρεσίες παροχής τεχνικών συμβουλών για την αειφόρο ανάπτυξη, με την υποστήριξη πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και ειδικών. Από το 2007, περισσότερα από 30 έργα που χρηματοδοτήθηκαν από κονδύλια της ΕΕ συντάχθηκαν από τον ASSO ο οποίος είχε ρόλο επικεφαλής εταιρών και υλοποιήθηκαν πάνω από 50 έργα για επικεφαλής εταιρους και εταιρους έργων.

ΜΕΡΟΣ Α

Επισκόπηση της τρέχουσας κατάστασης των μητέρων στην επιχειρηματικότητα στις χώρες εταίρους του έργου και στην υπόλοιπη Ευρώπη, καθώς και της εκπαίδευσης στους τομείς της Επιχειρηματικότητας και της ηγεσίας μέσω μιας επιλογής από σχετικούς υφιστάμενους πόρους

Εισαγωγή

Η επιχειρηματικότητα δεν είναι μόνο ένας οικονομικός και εμπορικός όρος. Η έρευνα έχει αποδείξει ότι η επιχειρηματικότητα είναι μια νοοτροπία η οποία μπορεί να διδαχθεί και να καλλιεργηθεί σε κάθε άτομο. Τα τελευταία χρόνια, λοιπόν, παρατηρείται ότι η επιχειρηματικότητα έχει εισαχθεί σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, καθοδηγούμενη από τις ανάγκες της αγοράς και προσαρμοσμένη στα εκπαιδευτικά προγράμματα των διαφόρων κρατών.

Το έργο MOMentum επιδιώκει να βοηθήσει τις μητέρες να αποκτήσουν «μομέντουμ», ή αλλιώς ώθηση, στην επιχειρηματικότητα.

Η [Μεθοδολογία Παιχνιδοποιημένης Εκπαίδευσης μέσω Δραστηριοτήτων Υπόδυσης Ρόλων](#) (1^ο Παραδοτέο) που έχει αναπτύξει το έργο MOMentum περιλαμβάνει λεπτομερή ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης της εκπαίδευσης των γυναικών σε θέματα επιχειρηματικότητας στις χώρες-εταίρους (Τσεχία, Κύπρος, Ελλάδα, Εσθονία και Ιταλία).

Τσεχία

Μετά τη διεξαγωγή έρευνας δευτερογενών στοιχείων σχετικά με την απασχόληση, το μισθολογικό χάσμα, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες για τις μητέρες στην Τσεχία, προέκυψαν τα ακόλουθα ευρήματα:

- Οι μητέρες αντιμετωπίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας όταν επιστρέφουν στην αγορά εργασίας μετά την άδεια μητρότητας.
- Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) είναι αποτελεσματική στην Τσεχία, αλλά δεν έχει συγκεκριμένη/άμεση εστίαση στις μητέρες.
- Τα εργαλεία και τα μαθήματα που επικεντρώνονται στην επιχειρηματικότητα είναι λιγοστά και απευθύνονται στον ενήλικο πληθυσμό στο σύνολό του, με ελάχιστη έως καθόλου προσαρμογή στις ανάγκες των μητέρων. Στο πλαίσιο αυτό, το έργο MOMentum στο πλαίσιο της Τσεχίας στοχεύει στην προώθηση της απασχολησιμότητας των μητέρων και στην ενίσχυση της οικονομικής τους σταθερότητας. Για να το επιτύχουμε αυτό, εξετάζουμε μια σειρά από αξιοσημείωτες πρωτοβουλίες οι οποίες δημιουργούν και αναπτύσσουν πόρους για την επιχειρηματική εκπαίδευση και σε θέματα που αφορούν την ηγεσία.

● ● ● www.bpwcr.cz ● ● ●
inspiration | podpora | propojení

Μία από τις μεγαλύτερες οργανώσεις στην Τσεχία, αποστολή της οποίας είναι να βοηθήσει τις γυναίκες στην πορεία τους προς την ίδρυση μια επιτυχημένη επιχείρησης, είναι η Business & Professional Women CR (BPWCR). Αυτή η κοινωφελής εταιρεία αποτελεί μέρος του διεθνούς δικτύου BPW International, το οποίο δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 100 χώρες. Ο τσεχικός οργανισμός ιδρύθηκε το 2010 για να συνδέσει τις ενεργές γυναίκες και να προωθήσει την οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών. Τα προγράμματά τους αποσκοπούν στην προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών, στην υπέρβαση των περιορισμών και στην καλλιέργεια της εκπαίδευσης και της προσωπικής ανάπτυξης, μέσω της καθοδήγησης και της παρουσίασης επιτυχημένων γυναικείων προτύπων. Ένα από τα πιο πρόσφατα έργα με στόχο τις γυναίκες στον επιχειρηματικό κόσμο ήταν η Ακαδημία για Γυναίκες Επιχειρηματίες (Academy for Women Entrepreneurs - AWE), ένα διαδικτυακό εκπαιδευτικό έργο που πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το 2022 σε συνεργασία με την

πρεσβεία των ΗΠΑ στην Πράγα. Ο τρίτος γύρος του έργου αυτού πρόκειται να ξεκινήσει την άνοιξη του 2023.

Η **Business and Professional Women (BPW)** είναι μια διεθνής ομοσπονδία γυναικών με παραρτήματα σε περισσότερες από 95 χώρες σε όλο τον κόσμο. Ιδρύθηκε από την Dr. Lena Madésin Phillips το 1930. Η BPW έχει συμβουλευτικό καθεστώς στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών (ECOSOC) και συμμετοχικό καθεστώς στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Τα μέλη της περιλαμβάνουν γυναίκες με επιρροή σε ηγετικές θέσεις, επιχειρηματίες, επαγγελματίες και διευθυντικά στελέχη (BPWCR, 2022).

ČMAPM

Η **Czech-Moravian Association of Businesswomen** είναι μια μη πολιτική εθελοντική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1995 και αποτελεί μέλος της International Association of Businesswomen and Managers of FCEM. Η οργάνωση δραστηριοποιείται σε ολόκληρη την επικράτεια της Τσεχίας μέσω περιφερειακών συλλόγων που παρέχουν στα μέλη της ατομική υποστήριξη και μια επιχειρηματική κοινότητα απευθείας στον χώρο της επιχείρησής τους. Οι περιφερειακές λέσχες διοργανώνουν τις δικές τους συναντήσεις για να συμπληρώσουν το φάσμα των εθνικών και διεθνών εκδηλώσεων. Οι περιφερειακές λέσχες βρίσκονται στην Πράγα, την Ostrava, το Brno, το Olomouc, το Nový Jičín, το Bruntál, το Zlín και το Svitavy. Η ČMAPM διοργανώνει εργαστήρια, συνέδρια, εκδηλώσεις και εκτελεί έργα, όλα σχεδιασμένα για να υποστηρίξουν τις γυναίκες στην πορεία τους προς την ίδρυση μιας επιτυχημένης επιχείρησης (ČMAPM, 2020).

ČESKÁ MANAŽERSKÁ ASOCIACE
CZECH MANAGEMENT ASSOCIATION

ENTREPRENEURS . MANAGERS . LEADERS

Η λέσχη των γυναικών διευθυντικών στελεχών στην **Czech Management**

Association είναι μία από τις μακροβιότερες λέσχες στην Τσεχία, η οποία συγκεντρώνει εν ενεργεία γυναίκες επιχειρηματίες και διευθυντικά στελέχη. Προσπαθεί να αυξήσει τον αριθμό των επιτυχημένων γυναικών, παρόμοιων με αυτές που συγκεντρώνει η λέσχη εδώ και ένα τέταρτο του αιώνα. Ο σύλλογος υποστηρίζει τον διάλογο, την ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών, την αξιοποίηση των δεξιοτήτων και του πνευματικού και δημιουργικού δυναμικού των γυναικών επιχειρηματιών και διευθυντικών στελεχών με τη διοργάνωση συναντήσεων, συνεδρίων, επίσημων και ανεπίσημων εκδηλώσεων, διαλέξεων, σεμιναρίων, καθώς και επισκέψεων στις εταιρείες των μελών ή εμπορικών αποστολών των μελών του συλλόγου στο εξωτερικό (CMA, 2022).

Εκτός από αυτές τις οργανώσεις που λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο, υπάρχουν αρκετές περιφερειακές οργανώσεις και λέσχες, οι οποίες θα παρουσιαστούν στις επόμενες σελίδες.

Η **Central Bohemian Association of Women Managers and Entrepreneurs**

(STAMP) έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός τόπου συνάντησης για τις γυναίκες επιχειρηματίες και την παροχή ευκαιριών σε αυτές για δημιουργία νέων επαφών. Η STAMP παρέχει μια πλατφόρμα για την ανταλλαγή πληροφοριών, συμβουλών, εμπειριών και για σκοπούς κοινωνικοποίησης. Η οργάνωση διατηρεί επίσης επαφές με παρόμοιες ενώσεις γυναικών επιχειρηματιών και διευθυντών, τόσο στην Τσεχία όσο και στο εξωτερικό.

Ένας από τους κύριους στόχους της STAMP είναι να προετοιμάσει τις γυναίκες για την εμπλοκή τους στον χώρο της επιχειρηματικότητας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η

STAMP είναι συνεργαζόμενος εταίρος σε διάφορα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Μεταξύ άλλων, η συνεργασία αυτή προσφέρει στις γυναίκες μέλη και υποστηρικτές της STAMP την ευκαιρία να συμμετέχουν δωρεάν σε διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Η STAMP έχει οργανώσεις-εταίρους στη Μοραβία (MAPM) και στη Νότια Βοημία (JAPM) (stredoceske-podnikatelky, 2021).

KLUB PODNIKATELEK ZE ZLÍNSKA

Σκοπός της **Λέσχης Γυναικών Επιχειρηματιών (Club of Women Entrepreneurs)** από την περιοχή Zlín είναι να δημιουργήσει ένα χώρο συνάντησης, ανταλλαγής απόψεων, αμοιβαίας υποστήριξης και συνεργασίας των ατόμων από την περιοχή Zlín που σκέφτονται να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά, να ξεκινήσουν μια επιχείρηση ή που ήδη δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά. Οι δραστηριότητες αναπτύσσονται με έμφαση σε ηθικές και δεοντολογικές εκτιμήσεις, προκειμένου να προωθηθεί η εκπαίδευση, η δημιουργικότητα, η προσωπική ιδιαιτερότητα του κάθε ατόμου, η αξιοπρεπής και ηθική επιχειρηματικότητα, καθώς και η ενθάρρυνση της ίδρυσης επιχειρήσεων στην περιοχή. Η ομάδα στόχος του έργου είναι οι γυναίκες, ιδίως οι μητέρες. Στόχος είναι να μεταδοθούν οι απαραίτητες πληροφορίες για την ίδρυση ή την ανάπτυξη μιας επιχείρησης με τρόπο που να προωθεί τη «συμφιλίωση» μεταξύ προσωπικής και επαγγελματικής ζωής.

Οι δραστηριότητες του συλλόγου περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές εκδηλώσεις για το κοινό - μαθήματα που επικεντρώνονται στην προσωπική ανάπτυξη, την υγεία, και ζητήματα που αφορούν τις γυναίκες. Περιλαμβάνουν επίσης μαθήματα που αποσκοπούν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για τις επιχειρήσεις: τεχνικός τομέας (προγράμματα), στρατηγικός (σχεδιασμός μάρκετινγκ), νομοθετικός, αλλά και κοινωνικές δεξιότητες όπως η επικοινωνία, η δημόσια ομιλία κ.λπ. Τα εργαστήρια, οι τακτικές συναντήσεις και τα σεμινάρια αποτελούν επίσης ουσιαστικό μέρος των δραστηριοτήτων του συλλόγου (clubpodnikatelekzlin, 2022).

Η λέσχη αποτελεί μέρος του ΜΚΟ IdeaZone από το Ζλίν, ο οποίος υποστηρίζει επιχειρηματικές, πολιτιστικές, ψυχαγωγικές, περιβαλλοντικές ή εκπαιδευτικές δραστηριότητες (IdeaZone, 2022).

Η [Matka podnikatelka](#) (Γυναίκες Επιχειρηματίες) είναι ένας ΜΚΟ με έδρα την Πράγα. Ο οργανισμός υποστηρίζει μητέρες που δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά ή θα ήθελαν να ξεκινήσουν μια επιχείρηση. Με την πάροδο των ετών, οι δραστηριότητές τους έχουν επεκταθεί και περιλαμβάνουν διοικητικές υπηρεσίες και κατάρτιση που παρέχεται από εξειδικευμένους εκπαιδευτές. Τα μέλη τους έχουν την ευκαιρία να εκπαιδευτούν σε κοινωνικές, πληροφορικές και επαγγελματικές δεξιότητες σε μειωμένες τιμές μέσω επαγγελματικών οργανισμών κατάρτισης με δυνατότητα απόκτησης πιστοποίησης (matkapodnikatelka, 2020).

Η [Podnikavé ženy](#) (Επιχειρηματικές Γυναίκες) είναι μια μη κερδοσκοπική ένωση από τις περιοχές Pardubice και Hradec Králové που διοργανώνει εκδηλώσεις μάρκετινγκ και δικτύωσης, εκπαιδευτικά σεμινάρια, εργαστήρια και προγεύματα. Η ένωση εδρεύει στο «εκκολαπτήριο» νεοφυών επιχειρήσεων P-PINK του Pardubice στο κέντρο της πόλης. Οι δραστηριότητές τους συνδέουν τον επιχειρηματικό τομέα με τον τομέα των μη κερδοσκοπικών επιχειρήσεων και τους δημόσιους θεσμούς (podnikavezenypce, 2021).

Η Λέσχη Γυναικών Επιχειρηματιών του Vyškov (**Vyškov Women Entrepreneurs Club**) λειτουργεί στο πλαίσιο του Επαρχιακού Εμπορικού Επιμελητηρίου Vyškov και ιδρύθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Γυναίκες και Επιχειρήσεις».

Η αποστολή της λέσχης είναι να δημιουργήσει ένα φιλικό περιβάλλον για τη δημιουργία προσωπικών και επιχειρηματικών επαφών, να οικοδομήσει την αξιοπιστία και την εικόνα ενός έντιμου εταίρου που λειτουργεί με όρους ευγενούς άμιλλας. Η εκπλήρωση αυτής της αποστολής μπορεί να συμβεί μόνο με την ενεργό συμμετοχή των μελών της, ώστε η συμμετοχή στη λέσχη να είναι ουσιαστική για κάθε γυναίκα (ohkvyskov, 2022).

Εκτός από τις καθιερωμένες οργανώσεις με επίσημες δομές, τα τελευταία χρόνια πραγματοποιήθηκαν διάφορα έργα στην Τσεχία. Ορισμένα από αυτά θα παρουσιαστούν παρακάτω.

Το έργο «Μητέρες, μη φοβάστε τις επιχειρήσεις. Θα σας δείξουμε πώς να το κάνετε!» διοργανώθηκε από την Ένωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Εμπόρων της Τσεχίας με την οικονομική υποστήριξη της ΕΕ.

Στόχος του έργου ήταν η προώθηση μέτρων για την τήρηση της αρχής των ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες στην αγορά εργασίας και τη δημιουργία συνθηκών για τη «συμφιλίωση» της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής. Συγκεκριμένα, το έργο φιλοδοξούσε να βοηθήσει τις μητέρες που βρίσκονται σε γονική άδεια και δεν μπορούν να επιστρέψουν στην εργασία τους να προχωρήσουν στα σχέδιά τους και να μην υφίστανται διακρίσεις σε σχέση με τις άτεκνες συναγωνίστριές τους ή τους άτεκνους άνδρες.

Χρονικό πλαίσιο: 1.2.2011 - 28.2.2013

(amsp, 2017)

Εμπνέουμε τις γυναίκες να γίνουν επιχειρηματίες (We inspire women to be entrepreneurs)

Στόχος του έργου ήταν να παράσχει στις Τσέχες γυναίκες επιχειρηματίες πρόσβαση σε νέες επιχειρηματικές ιδέες, πηγές καινοτομίας και δεδομένα που απαιτούνται για την επιτυχημένη επιχειρηματικότητα, μεταφέροντας την κατάλληλη εμπειρία και τεχνογνωσία του Γερμανού εταίρου.

Χρονικό πλαίσιο: 1. 12. 2012 - 30. 11. 2014

(esfcr, 2018a)

Κέντρο υποστήριξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας (Women's Entrepreneurship Assistance Centre) στο Ζλίν

Οι στόχοι του έργου ήταν να στηρίξει τις γυναίκες που εισέρχονται στο επιχειρηματικό γίγνεσθαι με την άρση των εμποδίων που δυσχεραίνουν τη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας και να στηρίξει τις γυναίκες που ήδη δραστηριοποιούνται σε επιχειρήσεις μέσω στοχευμένων μέτρων για τη «συμφιλίωση» μεταξύ οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

Χρονικό πλαίσιο: 1. 9. 2011 - 31. 12. 2013

(esfcr, 2018b)

«Η εργασία με μικρά παιδιά είναι δυνατή» ("Working with little children is possible")

Το Κέντρο Στήριξης της Επιχειρηματικότητας και της Απασχόλησης (Centre for Support of Entrepreneurship and Employment) διοργάνωσε δωρεάν εκπαιδευτικά σεμινάρια για μητέρες που έχουν παιδιά κάτω των 10 ετών με την οικονομική υποστήριξη του Ταμείου Visegrad.

Το έργο συγχρηματοδοτήθηκε από τις κυβερνήσεις της Τσεχίας, της Ουγγαρίας, της Πολωνίας και της Σλοβακίας μέσω των Visegrad Grants.

Χρονικό πλαίσιο: 2019 - 2020

(centrumpropodnikani, 2019)

Ακαδημία Επιχειρηματικών Γυναικών (Academy of Entrepreneurial Women)

Μια σειρά εργαστηρίων της CzechInvest για γυναίκες επιχειρηματίες ή γυναίκες που βρίσκονται στη φάση σχεδιασμού της επιχείρησής τους ξεκίνησε διαδικτυακά στις 25 Φεβρουαρίου 2021. Τα θέματα που καλύπτονταν σε κάθε συνεδρία περιλάμβαναν την επιχειρηματικότητα στην εποχή του covid, το δίκαιο, την τιμολόγηση, τη φορολογία και την προσωπική ανάπτυξη.

Χρονικό πλαίσιο: 2021

(czechinvest, 2021)

Πρόγραμμα "Supernovas"

Το πρόγραμμα δρομολογήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) για την ενίσχυση του ρόλου και της συμμετοχής των γυναικών επιχειρηματιών στο επιχειρηματικό οικοσύστημα της ΕΕ, υπό την αιγίδα τριών κοινοτήτων γνώσης και καινοτομίας. Η πρωτοβουλία αποσκοπεί στον εντοπισμό αναδυόμενων γυναικείων επιχειρηματικών ταλέντων (με διαφορετικές ηλικίες, ιστορικό, τεχνογνωσία και φιλοδοξίες) και στην αξιοποίηση του δυναμικού τους για την ανάπτυξη και την ένταξη περισσότερων γυναικών στο επιχειρηματικό οικοσύστημα. Οι συμμετέχουσες στο πρόγραμμα θα έχουν πρόσβαση σε οικονομική στήριξη, κατάρτιση και δικτύωση.

Χρονικό πλαίσιο: 2022

(dzs, 2022)

«Δεν είμαι ο μόνη μου σε αυτό» ("I'm not alone in this")

Ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τη στήριξη των γυναικών και των επιχειρήσεών τους. Το έργο προσφέρει τις ακόλουθες υπηρεσίες: βάση δεδομένων επαφών επιχειρήσεων, φροντίδα παιδιών, δυνατότητα οικονομικής υποστήριξης για την ίδρυση μιας επιχείρησης (αυτό περιλαμβάνει διοικητικές δαπάνες και αγορές που σχετίζονται με την ίδρυση μιας επιχείρησης) και εργαστήρια. Το έργο δίνει μεγάλη έμφαση στη διάχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις ίσες ευκαιρίες για γυναίκες και άνδρες.

Χρονικό πλαίσιο: 2012 - 2014

(nova-dimenze,2014)

«Επιχειρηματικές γυναίκες, ένας εναλλακτικός τρόπος επίλυσης της ανεργίας των γυναικών στην Πράγα» ("Enterprising women, an alternative way of solving women's unemployment in the capital city Prague")

Ο κύριος στόχος του έργου είναι η υποστήριξη της δημιουργίας και της ανάπτυξης δραστηριοτήτων αυτοαπασχόλησης που απευθύνονται σε γυναίκες που επιστρέφουν από γονική άδεια/άδεια μητρότητας και σε γυναίκες που φροντίζουν εξαρτώμενο μέλος της οικογένειας, οι οποίες ενδιαφέρονται να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση και να αποκτήσουν ευκαιρίες στην αγορά εργασίας.

Το έργο προσφέρει μαθήματα σχετικά με τα βασικά στοιχεία της επιχειρηματικότητας και ένα εθελοντικό μάθημα PC. Τα μαθήματα αυτά αποτελούνται από διαφορετικές ενότητες που παρέχουν στους χρήστες βασική εμπειρία στην επιχειρηματικότητα, την επικοινωνία και την καθοδήγηση (mentoring).

Χρονικό πλαίσιο: 2015

(centrummartin, 2015)

Οι γυναίκες μπορούν επίσης να αναζητήσουν έμπνευση και συμβουλές σε ένα από τα διάφορα podcasts, τα οποία έχουν το πλεονέκτημα ότι είναι προσβάσιμα από οποιοδήποτε, οπουδήποτε και οποτεδήποτε.

Επιχειρηματικότητα σε άδεια μητρότητας (Podnikání na mateřské)

Αυτό το podcast αφορά γυναίκες επιχειρηματίες που αποφάσισαν να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση ενώ βρίσκονταν σε άδεια μητρότητας. Ασχολείται με θέματα όπως το τι συνεπάγεται αυτό και ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζουν οι μητέρες επιχειρηματίες. Το podcast περιέχει επίσης πληθώρα πληροφοριών σχετικά με το τι είναι σημαντικό ή άσκοπο για μια επιτυχημένη επιχείρηση (anchor, 2022).

Γυναίκα επιχειρηματίας (Podnikatelka)

Στο podcast Podnikatelka μπορείτε να ακούσετε συνεντεύξεις με επιτυχημένες Τσέχες επιχειρηματίες που μοιράζονται τις εμπειρίες τους σχετικά με την πορεία τους προς την επιτυχία (info, 2022).

Ο Κόσμος των Επιχειρηματιών (Svět podnikatelek)

Πρόκειται για συνεντεύξεις με τους δημιουργούς της πλατφόρμας εκπαίδευσης και δικτύωσης με την ονομασία "The World of Businesswomen", καθώς και με ενδιαφέρουσες γυναίκες επιχειρηματίες (ceskepodcasty, 2022a).

Επιχειρηματικότητα για Κορίτσια (Podnikání pro holky)

Το Podnikání pro holky παρέχει στους ακροατές του καθοδήγηση στους τομείς των επιχειρήσεων, του διαδικτυακού μάρκετινγκ ή της νοοτροπίας με ιδιαίτερη προσοχή στη γυναικεία θεώρηση (ceskepodcasty, 2022b).

Υπάρχει επίσης ένα δημοφιλές και ιδιαίτερο είδος έργου, τα Βραβεία Τσέχων Γυναικών Επιχειρηματιών (**The Czech Businesswomen Awards**). Το έργο αυτό αναδεικνύει το προφίλ των επιτυχημένων γυναικών επιχειρηματιών, αναγνωρίζει το έργο τους και προσφέρει έμπνευση και κίνητρα σε πολλές άλλες Τσέχες γυναίκες επιχειρηματίες μέσω παραχώρησης διακεκριμένων βραβείων (oceneniceskychpodnikatelek, 2022).

Ελλάδα

Κατά τη διάρκεια της έρευνας σχετικά με τις υπάρχουσες προσεγγίσεις και τα εργαλεία εκπαίδευσης σε θέματα επιχειρηματικότητας, ηγεσίας και ήπιων δεξιοτήτων στην Ελλάδα, ανακαλύφθηκαν πολλά αποτελέσματα, καθώς την τελευταία δεκαετία παρατηρείται μια σημαντική εξέλιξη στον τομέα της γυναικείας επιχειρηματικότητας και των μηχανισμών υποστήριξής της. Ωστόσο, υπάρχει έλλειψη εκτεταμένων στοιχείων σχετικά με την ύπαρξη πρωτοβουλιών οι οποίες απευθύνονται ειδικά σε μητέρες επιχειρηματίες.

Όσον αφορά τους μηχανισμούς που υποστηρίζουν την ανάπτυξη επιχειρηματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των γυναικών στην Ελλάδα, εντοπίστηκαν τα ακόλουθα παραδείγματα:

- Ο Σύνδεσμος Γυναικών Επιχειρηματιών Ελλάδας (ΣΕΓΕ) είναι ένας μη κυβερνητικός και μη κερδοσκοπικός οργανισμός για τις γυναίκες που δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά στην Ελλάδα. Γενικότερα, ο ΣΕΓΕ

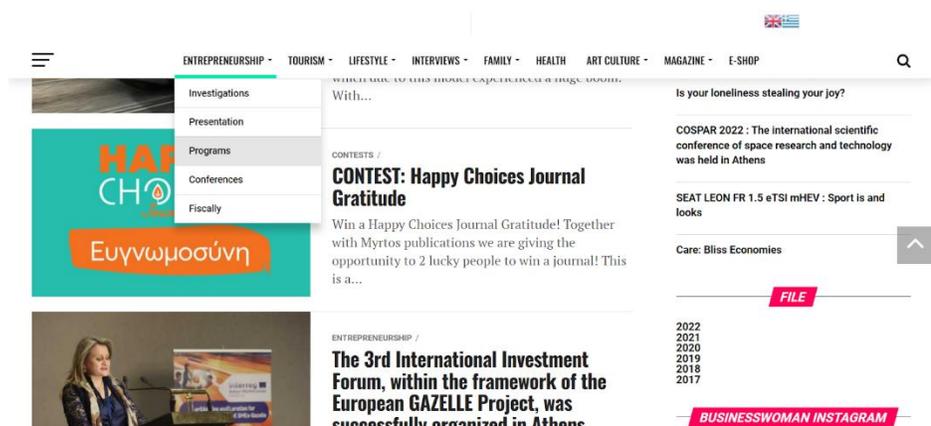
δημιουργήθηκε για να δικτυώσει μεταξύ τους όλες τις γυναίκες επιχειρηματίες. Αποσκοπεί επίσης στη συλλογική αντιμετώπιση των δυσκολιών και των εμποδίων που αντιμετωπίζουν σήμερα οι γυναίκες επιχειρηματίες, ενώ παράλληλα σκοπός του είναι η ενίσχυση των εμπορικών συνεργασιών και η δικτύωση με ανάλογους φορείς στα κράτη μέλη της ΕΕ. Σήμερα, ο ΣΕΓΕ έχει εξελιχθεί σε έναν οργανισμό που υποστηρίζει τις γυναίκες σε πολλούς τομείς της επιχειρηματικότητας μέσω της παροχής υπηρεσιών καθοδήγησης (mentoring), της διεξαγωγής ερευνών και αναλύσεων σε σχετικούς τομείς και της διοργάνωσης εκπαιδευτικών σεμιναρίων (SEGE, 2019).

- Το businesswoman.gr είναι το πρώτο ελληνικό διαδικτυακό περιοδικό για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα που παρέχει άμεση και έγκυρη πληροφόρηση σε όλους τους ενδιαφερόμενους επαγγελματίες, στελέχη και επιχειρηματίες. Δημιουργήθηκε από μια ομάδα γυναικών επιχειρηματιών, με σκοπό την εξοικείωση της σύγχρονης γυναίκας επιχειρηματία με τον διαρκώς εξελισσόμενο τομέα της τεχνολογίας. Σκοπός του είναι να φέρει τις επιχειρηματίες σε επαφή με καταξιωμένους επιστήμονες και ειδικούς στο χώρο της επιχειρηματικότητας και ταυτόχρονα να τις ενημερώσει με τρόπο υπεύθυνο και αναλυτικό για προγράμματα, υπηρεσίες και πόρους που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να

εξοικονομήσουν χρόνο και χρήμα (businesswoman, 2019).

Σε αυτό το διαδικτυακό περιοδικό, οι αναγνώστες μπορούν να βρουν αναρτήσεις σχετικά με τη διοργάνωση σεμιναρίων και εκπαιδεύσεων, είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακά, τα οποία αφορούν την ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων και την υποστήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας. Ένα παράδειγμα αυτών των αναρτήσεων που βρίσκονται στην ιστοσελίδα είναι το ακόλουθο: Διαδικτυακό τρίμηνο πρόγραμμα καθοδήγησης με τίτλο «Βρείτε τον μέντορά σας» από τη Women Do Business.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, 30 γυναίκες από όλη την Ελλάδα θα έχουν την ευκαιρία, κατόπιν επιλογής και με βάση την αίτησή τους, να παρακολουθήσουν εξατομικευμένη καθοδήγηση (mentoring), γεγονός το οποίο θα τους επιτρέψει να αναπτύξουν τα επιχειρηματικά τους βήματα, έχοντας τη βοήθεια και τη συμβολή έμπειρων και εξειδικευμένων μεντόρων. Στην πράξη, κάθε μία από τις 30 νικήτριες θα πραγματοποιήσει μία διαδικτυακή συνάντηση κάθε μήνα, για μια περίοδο των τριών μηνών συνολικά, αποκλειστικά με τον/την Μέντορά της. Οι συμμετέχουσες γυναίκες θα έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να βελτιώσουν την απόδοσή τους, να οργανώσουν την επιχειρηματική τους ιδέα μέσα από την προσωπική και επιχειρηματική ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους αλλά και μέσα από την εμπύχωση που θα λάβουν. Θα μάθουν επίσης να εφαρμόζουν πρακτικά βήματα για την ανάπτυξη των

επιχειρηματικών τους ιδεών (businesswoman, 2019).

Online Quarterly Mentoring Program "Find your Mentor"

ENTREPRENEURSHIP · TOURISM · LIFESTYLE · INTERVIEWS · FAMILY · HEALTH · ART CULTURE

Online Τρίμηνο Πρόγραμμα Mentoring
"Find Your Mentor"

WOMEN
Do Business
Academy

Δήλωσε συμμετοχή
στο "1on1 mentoring"

Ένα άλλο παράδειγμα της ιστοσελίδας businesswoman.gr που στοχεύει στην ενημέρωση των γυναικών σχετικά με τις ευκαιρίες εκπαίδευσης στον τομέα της επιχειρηματικότητας είναι το ακόλουθο: Το διαδικτυακό συνέδριο με τίτλο «Επιχειρήσεις του γυναικείου φύλου».

Στόχος του συνεδρίου είναι η διατύπωση απόψεων και προβληματισμών για τη γυναικεία επαγγελματική σταδιοδρομία, αρχών και αξιών στο δρόμο προς την επιτυχία, συμβουλών και παραδειγμάτων από καταξιωμένες γυναίκες επιχειρηματίες, καθώς επίσης και η παρουσίαση κοινωνικών φορέων και προγραμμάτων που στηρίζουν τη γυναικεία επιχειρηματικότητα (businesswoman, 2019).

- Η "Women Do Business" είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που προωθεί τη γυναικεία επιχειρηματικότητα και την εξάλειψη των στερεοτύπων μέσα από διάφορες δράσεις, αρχικά στο νησί της Κρήτης (womendobusiness, 2019). Ένα από τα διάφορα προγράμματα της οργάνωσης που προωθούν τη γυναικεία επιχειρηματικότητα είναι το "Κοινωνικό Επὶχειρο" («Κοινωνικό Επιχειρώ») Το "Κοινωνικό επὶχειρο", είναι μια διαδικτυακή πλατφόρμα που εδρεύει στην Κρήτη και έχει ως στόχο να βοηθήσει γυναίκες κοινωνικές επιχειρηματίες από όλη την Ελλάδα να ξεκινήσουν, να αναπτύξουν και να βελτιώσουν την επιχείρησή τους με τη βοήθεια της ενδιαφερόμενης κοινότητας που θα δημιουργηθεί και την ανταλλαγή γνώσεων. Με την κατάλληλη καθοδήγηση, θέλουμε να δώσουμε τη δυνατότητα στους κοινωνικούς επιχειρηματίες να βρουν τις

καλύτερες ευκαιρίες δικτύωσης, να μοιραστούν τις εμπειρίες τους με την κοινότητα και να αναπτυχθούν στον τομέα της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, ενισχύοντας περαιτέρω το οικοσύστημα των κοινωνικών επιχειρήσεων. Εκτός από αυτό, το "Women Do Business" προσφέρει επίσης υπηρεσίες «εκκολαπτηρίου» νεοφυών επιχειρήσεων (business incubators) για γυναίκες επιχειρηματίες. Ουσιαστικά ο στόχος ενός «εκκολαπτηρίου» νεοφυών επιχειρήσεων είναι να υποστηρίξει νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις να ξεκινήσουν το επιχειρηματικό τους ταξίδι. Η υποστήριξη που προσφέρει ο οργανισμός δεν είναι οικονομική, καθώς δεν ενεργεί ως επενδυτής. Παρόλα αυτά, ο οργανισμός υποστηρίζει τις γυναίκες επιχειρηματίες προσφέροντάς τους απαραίτητες γνώσεις, μέσω μιας τρίμηνης Ακαδημίας Επιχειρηματικότητας. Παράλληλα, λειτουργεί ως ενδιάμεσος φορέας για να φέρει τα μέλη των επιχειρήσεων σε επαφή με μέντορες, συμβούλους, συνεργάτες, οργανισμούς, και γενικά με οποιονδήποτε μπορεί να τους βοηθήσει στην ανάπτυξή τους (Womendobusiness, 2019).

- Ένας άλλος οργανισμός που ειδικεύεται στην επιχειρηματική υποστήριξη των γυναικών στην Ελλάδα είναι ο οργανισμός "Women on Top". Η "Women On Top" είναι μια οργάνωση για την οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών και την ισότητα στην εργασία. Ιδρύθηκε το 2012 ως δίκτυο καθοδήγησης για γυναίκες, αλλά έκτοτε έχει επεκτείνει τη δραστηριότητά του σε πολλούς περισσότερους τομείς, ακολουθώντας τις κοινωνικές αλλαγές στον τομέα της ισότητας των φύλων. Στο πλαίσιο της "Women On Top", σχεδιάζονται και υλοποιούνται εκπαιδευτικές εμπειρίες που στοχεύουν στην ανάπτυξη προσωπικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων και εφοδιάζουν τις γυναίκες με όλα τα απαραίτητα εφόδια για να

φτάσουν όσο το δυνατόν πιο κοντά στα όνειρά τους. Εστιάζουν στους τομείς της απασχολησιμότητας, της επιχειρηματικότητας, της ηγεσίας, της οικονομικής ανθεκτικότητας και των επικοινωνιακών δεξιοτήτων.

- Μεταξύ των άλλων δραστηριοτήτων της, η "Women on Top" υλοποιεί το "Women on Topic", το οποίο είναι ένα podcast/livecast για την επαγγελματική ενδυνάμωση των γυναικών και την ισότητα στην εργασία. Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί έναν τρόπο με τον οποίο οι εμπλεκόμενες γυναίκες μπορούν να μιλήσουν για την ποικιλομορφία και την ένταξη στον εργασιακό χώρο, για τις διακρίσεις που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι γυναίκες λόγω φύλου και για τα εργαλεία και τις ευκαιρίες που έχουν στη διάθεσή τους για να κάνουν την εργασία τους ένα από τα καλύτερα μέρη της ζωής τους (womenontop, 2022).

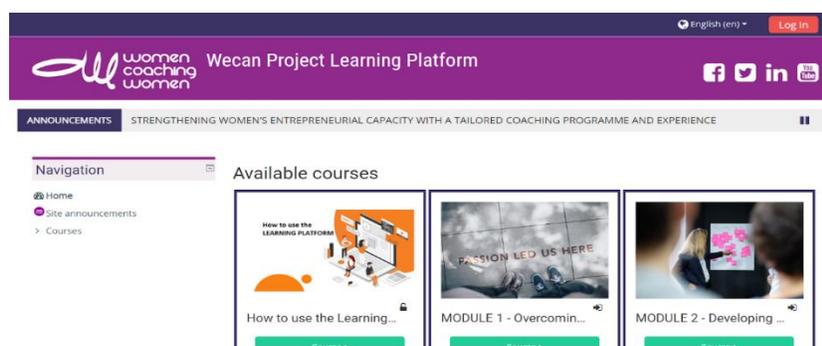

Ωστόσο, εκτός από τις εθνικές και τοπικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην ενίσχυση των επιχειρηματικών δεξιοτήτων και γνώσεων των γυναικών, οι ελληνικοί φορείς συμμετέχουν ενεργά και σε διεθνή προγράμματα για την υποστήριξη της επιχειρηματικής πορείας των γυναικών. Ακολουθούν παραδείγματα έργων Erasmus+ στα οποία συμμετέχουν ελληνικοί οργανισμοί. Ως αποτέλεσμα, όλα τα αποτελέσματα και τα παραδοτέα των έργων αυτών είναι διαθέσιμα και στην ελληνική γλώσσα, ενώ έχουν υλοποιηθεί με τη συμμετοχή Ελληνίδων.

- "WECAN". Το έργο αυτό αντιμετωπίζει το επιχειρηματικό πνεύμα ως βασική ικανότητα για την ίδρυση μιας επιχείρησης και τη δημιουργία αξίας, όπως περιγράφεται

από το πλαίσιο EntreComp. Το έργο στοχεύει στην ενίσχυση των θετικών αντιλήψεων των γυναικών για τις επιχειρηματικές τους ικανότητες μέσω ενός εκπαιδευτικού ταξιδιού στο οποίο μέντορες με σχετική επιχειρηματική εμπειρία εξηγούν τι πραγματικά χρειάζεται για να γίνει κανείς επιχειρηματίας. Το "WECAN" θα ενισχύσει την επιχειρηματική ικανότητα των γυναικών ενδυναμώνοντας τις δυνητικές και τις νέες γυναίκες επιχειρηματίες μέσω ενός εξατομικευμένου προγράμματος καθοδήγησης. Ένα από τα αποτελέσματα του έργου είναι μια πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης που έχει ως στόχο να εκπαιδεύσει τις γυναίκες σχετικά με το πώς να ξεπερνούν τις επιχειρηματικές προκλήσεις, πώς να αναπτύσσουν και να διατηρούν μια επιχείρηση, πώς να επικοινωνούν, να δικτυώνονται και να αναπτύσσουν τις κοινωνικές τους δεξιότητες, καθώς και θα τις ενημερώσει σχετικά με θέματα που αφορούν την κοινωνική επιχειρηματικότητα στον 21ο αιώνα (wecanproject, 2020).

- "SEEWBAN - South East Europe Women Business Angels Network". Ο κύριος στόχος του έργου είναι να αυξηθεί ο αριθμός των γυναικών «καλών αγγέλων» των επιχειρήσεων στην Ευρώπη (με ιδιαίτερη έμφαση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη) και να διευκολυνθεί η χρηματοδότηση γυναικών επιχειρηματιών από επιχειρηματικούς «καλούς αγγέλους». Τα αποτελέσματα του έργου περιλαμβάνουν μια ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη διευκόλυνση της δημιουργίας δικτύων γυναικών επιχειρηματιών και γυναικών «καλών αγγέλων» των επιχειρήσεων στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, προκειμένου να δημιουργηθούν επαφές με άλλα διεθνή δίκτυα (SEGE, 2018).

- "European Region Entrepreneurship Connection" - Δίκτυο EFEB. Κύριος στόχος του είναι η κατάρτιση των γυναικών που θέλουν να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση ή ήδη διαθέτουν μία, καθώς και η ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους με κύριο στόχο την παροχή νέων οικονομικών και κοινωνικών ευκαιριών και την ενεργό συμμετοχή τους στην οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης. Το έργο περιλαμβάνει επίσης μια πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης για την μελλοντική ανάπτυξη γυναικών επιχειρηματιών επιχειρηματιών (efebnetwork, 2022).

- Το έργο Female Legends - Youth Innovation and Entrepreneurship “FLYie” έχει σχεδιαστεί για να αναδείξει τον σημαντικό ρόλο των γυναικών στην επιχειρηματικότητα, χρησιμοποιώντας μια καινοτόμο προσέγγιση, όπως η εκπαίδευση με βάση το παιχνίδι που βασίζεται στην ανάδειξη ατόμων-προτύπων, και ενισχύοντας την πρόσβαση των κοριτσιών σε επιτυχημένα γυναικεία επιχειρηματικά πρότυπα. Μεταξύ των στόχων του [έργου "FLYie"](#) είναι να προωθήσει την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα και την κοινωνική επιχειρηματικότητα μεταξύ νέων κοριτσιών και γυναικών (ηλικίας 16-24 ετών), καθώς και να αναδείξει τον σημαντικό ρόλο των γυναικών στην επιχειρηματικότητα και να τις υποστηρίξει να εντοπίσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους, προκειμένου να επιτύχουν στην ανάπτυξη των δικών τους βιώσιμων (κοινωνικών) επιχειρήσεων. Στα αποτελέσματα του έργου περιλαμβάνεται ένα συνεργατικό παιχνίδι με κάρτες (femalelegends, 2021).

FEMALE LEGENDS

YOUTH INNOVATION & ENTREPRENEURSHIP

Εσθονία

Η Εσθονία θεωρείται ένα από τα πιο εξελιγμένα σε θέματα επιχειρηματικότητας έθνη στον κόσμο. Μια πρόσφατη [έκθεση](#) έδειξε ότι η Εσθονία είναι η πρώτη στον κόσμο όσον αφορά τις νεοφυείς επιχειρήσεις ανά εκατομμύριο κατοίκων και έχει επίσης τους περισσότερους επιχειρηματικούς «μονόκερους» ανά κάτοικο στην Ευρώπη.

Σε [εθνικό](#) επίπεδο, πολλά υπουργεία και το Εμπορικό Επιμελητήριο της Εσθονίας έχουν εγκρίνει ένα έγγραφο πολιτικής για την προώθηση της εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα με τίτλο "I am an entrepreneur" («Είμαι επιχειρηματίας»). Η εκπαίδευση στον τομέα της επιχειρηματικότητας αναγνωρίζεται ως διαθεματικός στόχος σε όλες τις βαθμίδες της σχολικής εκπαίδευσης. Οι επιχειρηματικές ικανότητες

συγκαταλέγονται μεταξύ των βασικών ικανοτήτων που πρέπει να αποκτώνται σε όλες τις σχολικές βαθμίδες.

Υπάρχουν διάφορα έγγραφα πολιτικής που συνδυάζουν το πλαίσιο πολιτικής για τις επιχειρηματικές ικανότητες και την ανάπτυξή τους:

- Σχέδιο ανάπτυξης της Εσθονικής Επιστήμης και Αναπτυξιακών Δραστηριοτήτων, της Καινοτομίας και της Επιχειρηματικότητας ([Estonian Science and Developmental Activities, Innovation and Entrepreneurship Development Plan](#)) 2021-2035. Η στρατηγική υλοποιείται από το Υπουργείο Οικονομίας και Επικοινωνίας και το "Enterprise Estonia", καθώς και τα συνεργαζόμενα ιδρύματα. Το σχέδιο επιδιώκει την επίτευξη του στόχου όπου οι Εσθονοί επιχειρηματίες θα κερδίζουν μεγαλύτερο εισόδημα μέσω προϊόντων και υπηρεσιών με υψηλότερη προστιθέμενη αξία.
- Το Σχέδιο Ανάπτυξης του Τομέα Νεολαίας (Youth Field Development Plan) 2014-2020, που θα συνεχίσει να εφαρμόζεται και για τα έτη 2021-2035, όπου ένα μέτρο στοχεύει ειδικά στην ενθάρρυνση της νεανικής επιχειρηματικότητας, της δημιουργικότητας και της ανάπτυξης ιδεών.
- Η Εκπαιδευτική και Επιχειρηματική Συνεργασία στην Πόλη του Μέλλοντος ([Educational and Entrepreneurial Co-operation in Future City](#)) είναι ένα έργο για την περίοδο 2021-2023, του οποίου ηγείται το Εσθονικό Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών για την Επιχειρηματικότητα. Σκοπός του έργου είναι η δημιουργία ενός ισχυρού δεσμού μεταξύ του σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος και των μελλοντικών επιχειρήσεων, έτσι ώστε οι σπουδές να σχετίζονται άμεσα με τις προσδοκίες των εργοδοτών.

Η Εσθονία αποτελεί ένα είδος παραδείσου για τις επιχειρήσεις και τους επιχειρηματίες. Το εσθονικό επιχειρηματικό περιβάλλον επιτρέπει σε κάποιον να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη της επιχείρησής του αντί να ασχολείται με τη γραφειοκρατία. Με δεδομένο αυτό, η νομοθεσία της Εσθονίας χαρακτηρίζεται από διαφάνεια και είναι υποστηρικτική προς τις επιχειρήσεις. Λόγω του φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της καινοτομίας που επικρατούν, υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες που βοηθούν τους νέους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων και τους ανθρώπους με σπουδαίες ιδέες να ξεκινήσουν

τη δική τους επιχείρηση, να λάβουν υποστήριξη και ένα έναυσμα για να αρχίσουν να αναπτύσσουν περαιτέρω την ιδέα τους.

Ένα τέτοιο περιβάλλον αποτέλεσε στέρεο έδαφος για την ανάπτυξη πολλών σπουδαίων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων-πρότυπων, τόσο σε επίπεδο εθνικών, όσο και σε επίπεδο ιδιωτικών πρωτοβουλιών. Η εκπαίδευση σε θέματα επιχειρηματικότητας αρχίζει ήδη από το σχολικό επίπεδο και το Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας της χώρας έχει ξεκινήσει ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης σε θέματα επιχειρηματικότητας Edu Tegu για να ενθαρρύνει το επιχειρηματικό πνεύμα μεταξύ των Εσθονών μαθητών και εκπαιδευτικών και να διασφαλίσει ότι η δημιουργία της αίσθησης της πρωτοβουλίας και η ανάπτυξη επιχειρηματικών ικανοτήτων θα αποτελέσουν φυσικό μέρος του εκπαιδευτικού έργου. Ο στρατηγικός στόχος του προγράμματος είναι η εφαρμογή μιας μαθησιακής αντίληψης που αναπτύσσει συστηματικά την επιχειρηματικότητα και την εκπαίδευση σε θέματα επιχειρηματικότητας και σταδιοδρομίας σε όλα τα επίπεδα και τους τύπους εκπαίδευσης, έτσι ώστε να αποτελεί ένα φυσικό στοιχείο του εκπαιδευτικού πλαισίου. Για το σκοπό αυτό, έχουν αναπτυχθεί μεθοδολογία ανάπτυξης ικανοτήτων επιχειρηματικότητας και σταδιοδρομίας, υλικό μελέτης και υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης, έτσι ώστε τα σχολεία να δημιουργήσουν την ευκαιρία για όλους τους μαθητές να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Οι μαθητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα αποκτούν νέες γνώσεις, πρακτικές δεξιότητες και εμπειρίες καθώς και πολύτιμες επαφές για να υλοποιήσουν την ιδέα τους, είτε στο πλαίσιο της μιας μαθητικής επιχείρησης, είτε στο πρόγραμμα STARTER στο πλαίσιο της επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα δημιουργείται με τη συνεργασία τριών μερών: των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των επιχειρηματιών. Οι επιχειρηματίες αναλαμβάνουν σε αυτό το πλαίσιο το ρόλο του επιχειρηματικού προτύπου, βοηθώντας τα σχολεία στην υλοποίηση και διεξαγωγή των προγραμμάτων που αφορούν την επιχειρηματικότητα και την επαγγελματική σταδιοδρομία. Οι επιχειρηματίες είναι επίσης οι μέντορες των μαθητικών εταιρειών ή του προγράμματος STARTER, έχοντας επομένως άμεση επαφή και αποτελώντας πρότυπο για τους νέους αυτούς επιχειρηματίες.

Μια άλλη εθνική πρωτοβουλία είναι το "**Enterprise Estonia**" (**EAS**), ένα εθνικό ίδρυμα που έχει ως στόχο την ανάπτυξη της οικονομίας της Εσθονίας. Για να επιτευχθεί η ανάπτυξη, το ίδρυμα στοχεύει να ασχοληθεί με τρεις κύριους τομείς δραστηριότητας:

- την ανάπτυξη των εσθονικών επιχειρήσεων και την αύξηση της ικανότητας εξαγωγών
- να ενισχύσει τον τουρισμό
- να προσελκύσει ξένες επενδύσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας στην Εσθονία.

Σκοπός του οργανισμού είναι η προώθηση της επιχειρηματικής και οικονομικά επικερδούς επιχειρηματικής ανάπτυξης σε ολόκληρη τη χώρα και η τόνωση των επιχειρηματικών ευκαιριών των περιφερειών και των ευρύτερων περιοχών, συμβάλλοντας στην καινοτομία, τη διεθνοποίηση και τη σκιαγράφηση. Οι κύριες κατευθυντήριες γραμμές για το Ταμείο Ανάπτυξης της Επιχειρηματικότητας στην Εσθονία είναι η επιχειρηματική και περιφερειακή πολιτική.

Τα μέσα και οι υπηρεσίες του Ταμείου Ανάπτυξης της Επιχειρηματικότητας της Εσθονίας αποσκοπούν στη διαμόρφωση περισσότερων ικανών επιχειρηματιών, πιο δυναμικών επιχειρήσεων και πιο καινοτόμων επιχειρηματικών περιβαλλόντων.

Εκτός από την παροχή χρηματοδότησης, ευκαιριών δικτύωσης, συμβουλών κ.λπ. το ίδρυμα έχει επίσης δρομολογήσει ένα πρόγραμμα ανάπτυξης για επιχειρηματίες και επιχειρήσεις. Προκειμένου να παρέχει μια προσέγγιση με την αξιοποίηση ατόμων που λειτουργούν ως πρότυπα, οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα μοιράζονται τις εμπειρίες τους, ενθαρρύνοντας άλλους να υποβάλουν αίτηση για το πρόγραμμα και να τους υποστηρίξουν. Ένα τέτοιο πρόγραμμα αποτελείται από 5 στάδια (προ-συμβουλευτική φάση, χαρτογράφηση της κατάστασης, ολοκλήρωση του σχεδίου ανάπτυξης, εφαρμογή του σχεδίου ανάπτυξης και υποβολή σχετικών εκθέσεων (το οποίο αποτελεί και το εκτενέστερο σε διάρκεια στάδιο του προγράμματος), και, τέλος, εφαρμογή του σχεδίου ανάπτυξης, η οποία μπορεί να διαρκέσει έως και 3 χρόνια.

Περνώντας στον ιδιωτικό χώρο, η τράπεζα SEB έχει ξεκινήσει μια πρωτοβουλία με την ονομασία "eAkadeemia" (eAcademy), η οποία είναι ένα δωρεάν, διαδικτυακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε θέματα επιχειρηματικότητας που παρέχει εργαστήρια, σεμινάρια και πρακτικές συμβουλές από εμπειρογνώμονες. Επιπλέον, η ακαδημία αυτή παρέχει πληροφορίες για κάθε πτυχή μιας επιχείρησης: από την ανάπτυξη μιας ιδέας έως την εξεύρεση πελατών και πηγών χρηματοδότησης.

Αυτό που καθιστά την πρωτοβουλία αυτή ενδιαφέρουσα στο πλαίσιο του έργου MOMentum είναι η ειδική ενότητα του προγράμματος που είναι αφιερωμένη στις «Γυναίκες επιχειρηματίες», η οποία αποτελείται από εμπνευσμένα και εκπαιδευτικά βίντεο γυναικών επιχειρηματιών, παρέχοντας έτσι μια σταθερή εκπαιδευτική προσέγγιση με τη χρήση γυναικείων επιχειρηματικών προτύπων, τα οποία προσφέρονται από γυναίκες προς γυναίκες.

Πιο συγκεκριμένα, οι ίδιες οι γυναίκες έχουν συγκεντρώσει και δημιουργήσει οργανώσεις που απευθύνονται σε γυναίκες επιχειρηματίες. Μια τέτοια οργάνωση είναι η "**BPW Estonia - Business and Professional Women Organisation Estonia**", μια

μη κερδοσκοπική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1992 με σκοπό την ανάπτυξη του επαγγελματικού, επιχειρηματικού και ηγετικού δυναμικού των γυναικών μέσω της καθοδήγησης, της δικτύωσης, της ανάπτυξης δεξιοτήτων, της συνηγορίας, καθώς και της ενδυνάμωσης έργων σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, η εκλογή της Γυναίκας της Χρονιάς στην Εσθονία και η απόδοση του τίτλου σε κοινωνικά και επαγγελματικά εξέχουσες γυναίκες της Εσθονίας αποτελεί μια μακρά παράδοση στην χώρα, με αποτέλεσμα να ενισχύεται η σημασία του ρόλου που κατέχουν οι δραστήριες και εμπνευσμένες γυναίκες στην εσθονική κοινωνία.

Ιταλία

Η τρέχουσα κατάσταση της επιχειρηματικής εκπαίδευσης

Τα ακόλουθα ευρήματα προέκυψαν μετά τη διεξαγωγή έρευνας τεκμηρίωσης σχετικά με την απασχόληση, το μισθολογικό χάσμα, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες για τις μητέρες στην Ιταλία:

- Οι Ιταλίδες μητέρες έχουν το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στην Ευρώπη (περισσότερες από 4 στις 10 μητέρες με ανήλικα παιδιά δεν εργάζονται) και η Ιταλία εξακολουθεί να είναι μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών με τα πιο κρίσιμα ζητήματα όσον αφορά το χάσμα μεταξύ των δύο φύλων, τόσο για γυναίκες που έχουν παιδιά, όσο και γι' αυτές που δεν έχουν. Οι μητέρες που πλήττονται περισσότερο και είναι πιο ευάλωτες στην εντεταμένη κατάσταση ανισότητας μεταξύ των φύλων είναι εκείνες οι οποίες έχουν χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης, καθώς και οι ανύπαντρες μητέρες.
- Η ΕΕΚ στην Ιταλία χαρακτηρίζεται από πολυεπίπεδη οργάνωση, όπου οι περιφέρειες και οι αυτόνομες επαρχίες είναι υπεύθυνες για τα προγράμματα ΕΕΚ και τα περισσότερα προγράμματα τύπου μαθητείας.

- Η επιχειρηματικότητα στην Ιταλία είναι λιγότερο διαδεδομένη τόσο μεταξύ των μεγαλύτερων ηλικιακών ομάδων, όσο και μεταξύ των νέων ατόμων μεταξύ 18 και 24 ετών.
- Το χάσμα μεταξύ των δύο φύλων παρατηρείται και στην ιταλική επιχειρηματικότητα, με τα ποσοστά επιχειρηματικής ενεργητικότητας να είναι σημαντικά υψηλότερα για τους άνδρες απ' ό,τι για τις γυναίκες.

Σε αυτό το πλαίσιο, μπορούμε να βρούμε ορισμένα παραδείγματα πρωτοβουλιών που προωθούν την επιχειρηματικότητα μεταξύ των μητέρων στην Ιταλία, όπως τα ακόλουθα:

Η "ME FIRST Academy" είναι μια ομάδα επαγγελματιών που επικεντρώνεται στο να βοηθήσει τις μητέρες να ζήσουν καλύτερα τη ζωή τους και να αναπτύξουν τις δυνατότητές τους μέσω συγκεκριμένων και αποτελεσματικών εργαλείων.

Με βάση το γεγονός ότι το 2020 στην Ιταλία 249.000 γυναίκες έχασαν τη δουλειά τους, από αυτές οι 96 χιλιάδες είναι μητέρες ανηλίκων, 4 στις 5 έχουν παιδιά κάτω των 5 ετών, η "ME FIRST Academy" ανέπτυξε και διέθεσε για δωρεάν λήψη τον ηλεκτρονικό οδηγό "WORK LIFE BALANCE, WORK LIFE HARMONY AND WORK LIFE SWAY: BALANCING LIFE AND WORK WORK". Το εργαλείο αυτό προσφέρει στις μητέρες ένα απλό μοντέλο για να έχουν μια ζωή στην οποία να επιτύχουν την ισορροπία μεταξύ της εργασιακής τους ζωής και των προσωπικών και επαγγελματικών τους στόχων.

Η "WMITALY" είναι μια μη κερδοσκοπική ένωση που δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει όλες τις εργαζόμενες μητέρες και είναι ανοιχτή στη συμμετοχή ατόμων και οργανώσεων που θέλουν να υποστηρίξουν και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των

εργαζόμενων μητέρων και των οικογενειών τους. Το "WMI" είναι μια ανεξάρτητη οντότητα που υποστηρίζει τις μητέρες με πραγματικές υπηρεσίες και παίζει επίσης το ρόλο μιας πλατφόρμας όπου οι εργαζόμενες μητέρες μπορούν να συναντηθούν διαδικτυακά, να συζητήσουν, να συζητήσουν και να ανταλλάξουν συμβουλές και απόψεις.

Το "WMI" δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει τις μητέρες στην εταιρεία, τους επιχειρηματίες ή τις ελεύθερους γυναίκες επαγγελματίες στη δύσκολη πορεία της προσαρμογής τους στην εμπειρία της μητρότητας και της επιστροφής στον επαγγελματικό κόσμο, της επακόλουθης επαγγελματικής εξέλιξης ή επανένταξης, καθώς και στην «συμφιλίωση» μεταξύ του προγράμματος τόσο της επαγγελματικής, όσο και της οικογενειακής ζωής, της οργάνωσης της εργασίας και της ζωής και των υποχρεώσεων των μελών της οικογένειας.

Στην ιστοσελίδα τους θα βρείτε τον κατάλογο των υπηρεσιών, των εκπνώσεων και των συμφωνιών που είναι αφιερωμένες στις μητέρες-επιχειρηματίες, και θα λάβετε ενδιαφέρον δωρεάν εκπαιδευτικό υλικό. Για να αποκτήσετε πρόσβαση για δωρεάν λήψη, πρέπει να εγγραφείτε στο κοινωνικό δίκτυο και να γίνετε μέλος του Συλλόγου.

BUSINESS FOR LADY

Η Business 4 Lady είναι μια εταιρεία που παρέχει στις γυναίκες επιχειρηματίες και τις ελεύθερες επαγγελματίες μια μέθοδο για να επιτύχουν συγκεκριμένα αποτελέσματα με την επιχείρησή τους χωρίς να εγκαταλείψουν την ιδιωτική τους ζωή. Γεννήθηκε για να ενώσει την ανδρική και τη γυναικεία επιχειρηματικότητα που ενεργεί θετικά προς τις γυναίκες, βοηθώντας τις να αλλάξουν νοοτροπία και δημιουργώντας ένα νέο επιχειρηματικό μοντέλο.

Η μέθοδος της εταιρείας Business 4 Lady ενισχύει και ενδυναμώνει όλες τις γυναίκες που έχουν έντονη επιθυμία να αναπτύξουν την επιχείρησή τους ενισχύοντας τις

δεξιότητές τους. Η μέθοδος διδάσκει διάφορες δεξιότητες και ικανότητες και προσφέρει συγκεκριμένα εργαλεία τα οποία θα βοηθήσουν τις γυναίκες να ξεκινήσουν μια επιχείρηση, να συγκεκριμενοποιήσουν μια ιδέα και να υλοποιήσουν έργα.

Μπορείτε επίσης να βρείτε ενδιαφέρον υλικό, όπως:

- το "Business for Ladies Workbook"
- το βιβλίο με τίτλο «Μια ευτυχισμένη γυναίκα μπορεί να αλλάξει τον κόσμο» ("Una donna felice può cambiare il mondo") των Samantha Zamboni και Gemma de Francesco
- το διαδικτυακό μάθημα με τίτλο "Unleash your business" «Απελευθερώστε την επιχείρησή σας» ("Togli il freno al tuo Business")
- η "Business Model Class", η οποία είναι η εκδήλωση στην Ιταλία ειδικά αφιερωμένη σε γυναίκες επιχειρηματίες που θέλουν να τα καταφέρουν μόνες τους, να έχουν μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση και να είναι επιτέλους ελεύθερες να επιλέξουν ποια κατεύθυνση θα δώσουν στη ζωή τους, και
- το "Small Class Business for Ladies", το οποίο είναι η πορεία επαγγελματικής ανάπτυξης με βάση τα γυναικεία φυσιολογικά χαρακτηριστικά, αφιερωμένη στις γυναίκες επιχειρηματίες και ελεύθερες επαγγελματίες.

Το GAMMADONNA είναι μια ενάρετη κοινότητα καινοτομίας που εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις και εργάζεται εδώ και 20 χρόνια για την πολιτιστική αλλαγή της χώρας, ενισχύοντας την επιχειρηματική πρωτοβουλία των γυναικών και των νέων, προτείνοντας καινοτόμα μοντέλα επιχειρηματικής δράσης, ενθαρρύνοντας τη δικτύωση μεταξύ νεοφυών επιχειρήσεων, εταιρειών, επενδυτών, μεγάλων επιχειρήσεων και ιδρυμάτων. Η ψηφιακή πλατφόρμα προσφέρει επίσης εικονικές αίθουσες διδασκαλίας και μαθήματα που επικεντρώνονται σε θέματα σχεδιασμού, στρατηγικής, χρηματοδότησης, κ.λπ.

Για πάνω από 60 χρόνια, η AIDDA αποτελεί σημείο αναφοράς για τις γυναίκες με ρόλους ευθύνης. Η AIDDA είναι η πρώτη ιταλική ένωση που δημιουργήθηκε με συγκεκριμένο στόχο την ενίσχυση και υποστήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας, του ρόλου των γυναικών σε διευθύνουσες θέσεις και των γυναικών επαγγελματιών. Ιδρύθηκε το 1961 στο Τορίνο και αποτελεί το πιο έγκυρο σημείο αναφοράς για τις γυναίκες που αναλαμβάνουν ρόλους ευθύνης στην ιταλική οικονομική δομή, παρέχοντάς τους εργαλεία και υπηρεσίες αριστείας χάρη στις οποίες μπορούν να αναπτυχθούν, να εκπαιδευτούν και να εδραιωθούν ως πραγματική προστιθέμενη αξία, τόσο σε επαγγελματικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Η AIDDA, με τα 800 μέλη της, παρέχει πολύτιμη υποστήριξη και συμβολή από την άποψη των ιδεών και της εμπειρίας του γυναικείου επιχειρηματικού και επαγγελματικού κόσμου, που εκπροσωπείται από μικρές, μεσαίες και μεγάλες ιταλικές γυναικείες επιχειρήσεις με εγκάρσια δραστηριότητα σε κάθε τομέα προϊόντων, μια ισχυρή εκπροσώπηση οικείων, ιστορικών και αυτοδημιούργητων επιχειρήσεων, οι οποίες «καθρεπτίζουν» μια εικόνα της Ιταλίας η οποία είναι φτιαγμένη από τα στοιχεία της παράδοσης, της δημιουργικότητας, της αριστείας, και της ποιότητας, συγκεντρώνοντας έτσι μια ανεκτίμητη οικονομική και ιστορική κληρονομιά. Η AIDDA χωρίζεται σε 13

περιφερειακές αντιπροσωπείες και τα μέλη της αντιπροσωπεύουν κύκλο εργασιών 12,5 δισεκατομμυρίων, διαθέτοντας 35.000 εργαζόμενους.

Εδώ μπορείτε να βρείτε τις προϋποθέσεις για να γίνετε μέλος του δικτύου τους.

Το "Women Integration Through Digital Entrepreneurship" (WIDE) είναι ένα έργο της ΕΕ που επικεντρώνεται στην ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των γυναικών που ζουν σε αγροτικές περιοχές για να ενεργοποιήσουν επιχειρηματικές συμπεριφορές, το οποίο προσφέρει μια ψηφιακή εργαλειοθήκη στην ιταλική γλώσσα με ηλεκτρονικά μαθήματα, βέλτιστες πρακτικές και μελέτες περιπτώσεων με τις εξής θεματικές:

- «Ψηφιακές δεξιότητες για την ενδυνάμωση της αγροτικής επιχειρηματικότητας»
- «Η επιχείρησή μου στο σπίτι»
- «Γυναικεία επιχειρηματικότητα»
- «Γυναίκες και ηγεσία»
- «Πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης»
- «Η Οικονομία του Διαμοιρασμού»

Το υλικό με τίτλο «Βγάλτε το φρένο από την επιχείρησή σας» ("Take off the brake to your Business") είναι ένα καθοδηγούμενο διαδικτυακό βιντεοσκοπημένο μάθημα, κατά το οποίο θα σας συνοδεύσουμε βήμα προς βήμα στο ταξίδι σας για να φτάσετε στον προορισμό που πάντα επιθυμούσατε.

Το "Business for Lady Workbook" προσφέρει εργαλεία και στρατηγικές, ανάλυση, σχεδιασμό, παρακολούθηση, όραμα, τρόπους επίτευξης της ισορροπία μεταξύ

επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, καθώς επίσης συμβουλές και «κόλπα» από γυναίκες που είχαν τις ίδιες ανησυχίες και αμφιβολίες με εσάς.

Το υλικό με τίτλο «Social Media Marketing: τι είναι, στρατηγικές και πλεονεκτήματα» ("Social Media Marketing: what it is, strategies and advantages") είναι μια δωρεάν διαδικτυακή διάλεξη-μάθημα (διάρκεια: 13 λεπτά).

Το υλικό με τίτλο «SEA: ο απόλυτος οδηγός για την επιτυχία της Διαδικτυακής Νεοφυούς σας Επιχείρησης» ("SEA: the definitive guide to your StartUp's online success") είναι μια δωρεάν διαδικτυακή σειρά μαθημάτων-διαλέξεων (διάρκειας 9 λεπτών) που επικεντρώνεται στην τεχνική της διαφήμισης στις μηχανές αναζήτησης ("search engine advertising") στα πλαίσια του ψηφιακού μάρκετινγκ.

Η "GRLS" είναι μια καινοτόμος νεοφυής επιχείρηση με στόχο να καταπολεμήσει το χάσμα μεταξύ των δύο φύλων, δημιουργώντας συνδέσεις αξίας μέσω μιας πλατφόρμας που ενθαρρύνει τη σύνδεση μεταξύ χρηστών και εταιρειών, εξασφαλίζοντας ευκαιρίες προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα της κοινότητάς μας.

Το Network Mamas είναι ένας ιστότοπος προβολής όπου οι εργαζόμενες μητέρες μπορούν να προσφέρουν τις δεξιότητές τους. Στον ιστότοπο αυτό υπάρχουν περισσότεροι από 500 δικηγόροι, σεφ, προγραμματιστές κ.λπ. Πληρώνουν μια ετήσια συνδρομή και σε αντάλλαγμα λαμβάνουν δημοσιότητα και συμβουλές για να κάνουν μια αποτελεσματική έξοδο στην αγορά. Ο αριθμός των πελατών στον ιστότοπο έχει φτάσει τους 2.500. Όμως, εκτός από τις καλές επαγγελματικές προσφορές που τους παρέχονται, οι μητέρες εκτιμούν ότι μπορούν να υποστηρίξουν η μία την άλλη.

Το COACHING4U επικεντρώνεται στο να βοηθά ανθρώπους και οργανισμούς να αναπτύξουν περισσότερη ισορροπία, περισσότερη ικανοποίηση, περισσότερη χαρά και ευημερία στη ζωή και την εργασία τους, ενθαρρύνοντας την αναζήτηση του «νοήματος» μέσα στις επιλογές και τις διάφορες ενέργειές τους. Η Monica Giordani υποστηρίζει γυναίκες επιχειρηματίες μέσα από μια εξατομικευμένη προσωπική και επαγγελματική πορεία ανάπτυξης που έχει δημιουργήσει: «Φυσικά, μελετώ μαζί τους την αγορά και τις νέες ευκαιρίες. Αλλά πρέπει να δουλέψουμε πάνω στα συναισθηματικά μπλοκαρίσματα: οι περισσότερες γυναίκες αφήνουν την ευτυχία και την αυτοεκπλήρωσή τους στη μοίρα ή την τύχη, αντί να γίνουν πρωταγωνίστριες μιας αλλαγής. Ο ρόλος μου είναι να τις ενθαρρύνω να το κάνουν αυτό. Να ξεπεράσουν, για παράδειγμα, το αίσθημα ντροπής που πιθανόν να αισθάνονται όταν πρόκειται να ζητήσουν από το αφεντικό τους προαγωγή, καθώς επίσης όταν χρειάζεται να ζητήσουν τη βοήθεια του συζύγου τους στις δουλειές του σπιτιού».

Κύπρος

Πρωτοβουλίες και εργαλεία για την εκπαίδευση στον τομέα της επιχειρηματικότητας:

Σύμφωνα με έκθεση του OCDC (ΟΟΣΑ) για τις Πολιτικές Συμπεριληπτικότητας στην Επιχειρηματικότητα στην Κύπρο ([Inclusive Entrepreneurship Policies in Cyprus, 2020](#)), από το 2010 έως το 2019 υπήρξε σημαντικό χάσμα μεταξύ των φύλων στις δραστηριότητες επιχειρηματικότητας που αφορούν τα αρχικά στάδια κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Οι άνδρες είχαν περίπου μιάμιση φορά περισσότερες πιθανότητες από τις γυναίκες να συμμετέχουν σε δραστηριότητες επιχειρηματικότητας που αφορούν τα αρχικά στάδια μιας επιχείρησης κατά την περίοδο αυτή (8,4% έναντι 6,3%)" (σελ. 15).

Όπως αναφέρει ήδη η Μεθοδολογία Παιχνιδοποιημένης Εκπαίδευσης μέσω Δραστηριοτήτων Υπόδυσης Ρόλων του έργου MOMentum (1ο Παραδοτέο), όσον αφορά την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα στην Κύπρο, παρατηρείται ότι [η Κύπρος έχει βιώσει μια σημαντική μετατόπιση στην εστίασή της στην επιχειρηματικότητα](#) κατά τα τελευταία χρόνια. Υπάρχουν αρκετές πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση στον τομέα της επιχειρηματικότητας που συμβαίνουν στην Κύπρο.

Ο τομέας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παρέχει επίσης καλές βάσεις για την εκπαίδευση στον τομέα της επιχειρηματικότητας. Για παράδειγμα, το [Κέντρο Επιχειρηματικότητας \(Centre for Entrepreneurship - C4E\) του Πανεπιστημίου Κύπρου](#) έχει ως στόχο: α) να προωθήσει μια κουλτούρα καινοτόμου επιχειρηματικότητας εντός του Πανεπιστημίου και να αναπτύξει σχετική εσωτερική εμπειρογνωμοσύνη, β) να παρέχει σε ολόκληρη την πανεπιστημιακή κοινότητα υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και τις διασυνδέσεις που απαιτούνται για την προώθηση επιστημονικών καινοτομιών και νέων ιδεών που παράγονται εντός του Πανεπιστημίου στις παγκόσμιες αγορές, και γ) να συμβάλει στη δημιουργία ενός βιώσιμου οικοσυστήματος καινοτομίας στην Κύπρο. Το Κέντρο Επιχειρηματικότητας του Πανεπιστημίου Κύπρου φιλοδοξεί να παρέχει την κατάρτιση, την εμπειρογνωμοσύνη, την καθοδήγηση, την υποστήριξη και τις διασυνδέσεις που χρειάζονται οι φοιτητές και οι νέοι επιστήμονες του Πανεπιστημίου για να γίνουν ικανοί επιχειρηματίες.

Η κοινωνία των πολιτών παρέχει καλές ευκαιρίες για την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα, εμπλέκοντας τον ενδιαφερόμενο κοινό σε δραστηριότητες δικτύωσης που αποσκοπούν στην ενημέρωση και την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας στην Κύπρο. Για παράδειγμα, η [Junior Achievement Cyprus](#) είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός για την εκπαίδευση των μαθητών σε θέματα επιχειρηματικότητας, εργασιακής ετοιμότητας και οικονομικών δεξιοτήτων μέσω βιωματικών, πρακτικών προγραμμάτων. Η "Junior Achievement Cyprus" είναι ένας από τους βασικούς φορείς της επιχειρηματικής εκπαίδευσης από νεαρή ηλικία. Πρόσφατα, διοργάνωσε το [1ο Παγκόσμιο Συνέδριο για την «Εκπαίδευση στον τομέα της Επιχειρηματικότητας: Τάσεις και προκλήσεις»](#).

Στην Κύπρο υπάρχουν επίσης αρκετές πρωτοβουλίες για την εκπαίδευση των γυναικών στον χώρο της επιχειρηματικότητας. Η [AIPFE Cyprus](#) είναι ένας οργανισμός με αποστολή να διευκολύνει και να ανοίξει τη συζήτηση για το ρόλο της γυναίκας στην κοινωνία, να ενδυναμώσει, να παρακινήσει και να συνδέσει τις γυναίκες μέσω της διοργάνωσης εκδηλώσεων, εργαστηρίων και προγραμμάτων κορυφαίας σημασίας. Για παράδειγμα, σε συνεργασία με το "Cyprus Institute of Marketing - The Cyprus Business School (CIM)" προσφέρει μια [πλήρη υποτροφία αξίας €7700](#) αποκλειστικά στα μέλη της "AIPFE".

Μέρος Β

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την επιχειρηματικότητα και την ηγεσία και ανάπτυξη υλικού που θα απευθύνεται ειδικότερα στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μητέρες σχετικά με την επιχειρηματικότητα και την ηγεσία

Ο επιχειρηματικός τρόπος σκέψης - φάσμα

Εισαγωγή

Το πρόγραμμα Erasmus Plus ,MOMentum στοχεύει στο να βοηθήσει τις μητέρες να αποκτήσουν δυναμική στον κόσμο της επιχειρηματικότητας, μέσω της βιωματικής μάθησης. Η συνεργασία διαθέτει ένα σύνολο δραστηριοτήτων που μπορεί να προτείνει σε μητέρες που ενδιαφέρονται να μάθουν περισσότερα για την επιχειρηματικότητα και τις πρακτικές της.

Δραστηριότητα 1: Επιχειρηματική ανάλυση μέσω ενός καμβά επιχειρηματικού μοντέλου

Διάρκεια δραστηριότητας: 3 ώρες

Επίπεδο δυσκολίας: μέτριο

Στόχοι της δραστηριότητας:

- Να βρείτε γυναίκες επιχειρηματίες που είναι επίσης και μητέρες και σχετίζονται με τον κλάδο που οι νεαρές μητέρες θέλουν να πετύχουν.
- Να κατανοήσετε το σκοπό ενός καμβά επιχειρηματικού μοντέλου.

- Να μάθετε να αναλύετε τον [καμβά του επιχειρηματικού μοντέλου](#) των επιχειρήσεων. Να σχεδιάσετε μια σύντομη δραστηριότητα για τις μητέρες που ο χρόνος τους είναι περιορισμένος.

Πόροι/εξοπλισμός που απαιτούνται για τη διεξαγωγή αυτής της δραστηριότητας:

- Φορητός υπολογιστής - tablet, σύνδεση στο διαδίκτυο, καμβάς επιχειρηματικού μοντέλου, χαρτιά, στυλό, πίνακας παρουσίασης, προτζέκτορας

Ο αριθμός των ατόμων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα:

- 10 γυναίκες, 1 εκπαιδευτής ΕΕΚ

Λεπτομερής επεξήγηση του τρόπου διεξαγωγής της δραστηριότητας:

- Βήμα 1: Καλωσόρισμα
- Βήμα 2: Δραστηριότητα "σπάσιμο πάγου": Τα άτομα που θα συμμετέχουν χρειάζονται 1-2 λεπτά για να απαντήσουν στην ακόλουθη ερώτηση. Ποια είναι η υπερδύναμη σας ως μαμά;
- Βήμα 3: Όλα τα άτομα που συμμετέχουν ενθαρρύνονται να εκφραστούν, καθώς το να γνωριστούν μεταξύ τους είναι ζωτικής σημασίας για τη διαδικασία της κατάρτισης.
- Βήμα 4: 1ος γύρος της δραστηριότητας. Τα άτομα που συμμετέχουν - μητέρες χωρίζονται σε 5 ομάδες. Ενθαρρύνονται να διαλέξουν την συνεργάτη τους, της οποίας η υπερδύναμη τους φαίνεται πιο ενδιαφέρουσα. Μαζί θα πρέπει να αναζητήσουν σχετικές επιχειρήσεις που διοικούνται από μητέρες επιχειρηματίες ή γενικά γυναίκες επιχειρηματίες. Κατά τη διάρκεια της πρώτης ώρας, θα πρέπει να ψάξουν αναφορικά με τις ζωές των επιχειρηματιών ή/και για το πώς ξεπέρασαν

διάφορα εμπόδια προκειμένου να ακολουθήσουν την καριέρα τους σε αυτόν τον τομέα.

- Βήμα 5: Διάλειμμα
- Βήμα 6: Εισαγωγή στον καμβά επιχειρηματικού μοντέλου. Μετά το σύντομο διάλειμμα, τα άτομα που συμμετέχουν εισάγονται στο εργαλείο business model canvas και μαθαίνουν πώς να το χρησιμοποιούν. Στη συνέχεια, με βάση την έρευνά τους θα μπορούσαν να προσπαθήσουν να συμπληρώσουν τον καμβά επιχειρηματικού μοντέλου για τη μαμά-επιχειρηματία που θαυμάζουν. (30 λεπτά). Με άλλα λόγια, θα προσπαθήσουν να αναλύσουν τις πληροφορίες που συγκέντρωσαν στις σχετικές ενότητες του καμβά. Αν χρειαστεί, βέβαια, μπορούν να αναζητήσουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες ή να προσπαθήσουν να φανταστούν τα τμήματα που λείπουν.
- Βήμα 6: Οι εκπαιδευτές επιβλέπουν και συμβουλεύουν τα άτομα που συμμετέχουν για κάθε ζήτημα που προκύπτει.
- Βήμα 7: Παρουσιάσεις των ατόμων που συμμετέχουν. Κάθε ομάδα κάνει μια 5λεπτη παρουσίαση του καμβά επιχειρηματικού μοντέλου των υφιστάμενων επιχειρήσεων.
- Βήμα 8: Δημιουργήστε το δικό σας μοντέλο: Το τελευταίο μέρος αυτής της δραστηριότητας περιλαμβάνει την αποκάλυψη των εσωτερικών επιχειρηματικών επιθυμιών των συμμετεχόντων. Τα άτομα που συμμετέχουν ενθαρρύνονται να προσπαθήσουν να δημιουργήσουν τη δική τους επιχειρηματική ιδέα, συμπληρώνοντας ένα νέο πρότυπο καμβά επιχειρηματικού μοντέλου.

Μέθοδοι αξιολόγησης:

- Πώς θα μπορούσε ένας εκπαιδευτής ΕΕΚ να αξιολογήσει τα άτομα που συμμετέχουν μετά από αυτή τη δραστηριότητα, για να δει πώς έχει

αναπτυχθεί η επιχειρηματική τους νοοτροπία ή οι ηγετικές τους δεξιότητες; Πώς θα μπορούσε μια μητέρα να αυτοαξιολογηθεί μετά από αυτή τη δραστηριότητα; Οι εκπαιδευτές ΕΕΚ μπορούν να αξιολογήσουν τα άτομα που συμμετέχουν εξετάζοντας όλο το υλικό που παραδόθηκε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας. Επίσης, ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης από την πλευρά τους μπορεί να είναι πολύτιμο. Οι μητέρες, από την άλλη πλευρά, θα μπορούσαν να αυτοαξιολογηθούν προσπαθώντας να καταβάλουν μεγαλύτερη προσπάθεια όσον αφορά τη χρήση του υλικού αναφορικά με τις δικές τους επιχειρήσεις, για παράδειγμα πόσο εύκολα θα μπορούσαν να αναδημιουργήσουν έναν καμβά επιχειρηματικού μοντέλου, ή κατά πόσο έχουν επίγνωση των δικών τους (υπερ)δυνάμεων με τη χρήση σχετικών ψυχομετρικών τεστ.

Δραστηριότητα 2: Εξασφάλιση κέρδους και εξασφάλιση επενδύσεων μέσω του επιχειρηματικού σχεδιασμού

Διάρκεια της δραστηριότητας: 2 ώρες και 5 λεπτά

Επίπεδο δυσκολίας: Μέτριο

Στόχοι δραστηριότητας:

- Μετακίνηση από τον καμβά του επιχειρηματικού μοντέλου (δηλαδή την οπτικοποίηση της κύριας ιδέας) στον επιχειρηματικό σχεδιασμό (δηλαδή την εμβάθυνση στις λεπτομέρειες και την προετοιμασία για δράση)
- Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο ένα επιχειρηματικό σχέδιο μπορεί να βοηθήσει στην εξασφάλιση κέρδους και στην εξασφάλιση επενδύσεων
- Μάθετε πώς να αναπτύσσετε ένα επιχειρηματικό σχέδιο
- Βελτίωση των δεξιοτήτων έρευνας και διαπραγμάτευσης

Πόροι/εξοπλισμός που απαιτούνται για τη διεξαγωγή αυτής της δραστηριότητας:

- Φορητός υπολογιστής/tablet, σύνδεση στο Διαδίκτυο, λίστα ελέγχου επιχειρηματικού σχεδίου, χαρτιά, στυλό, πίνακας παρουσίασης, προτζέκτορας

Ο αριθμός των ατόμων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα:

- 10 γυναίκες, 1 εκπαιδευτής ΕΕΚ

Λεπτομερής επεξήγηση του τρόπου διεξαγωγής της δραστηριότητας:

- Βήμα 1: Ο εκπαιδευτής ΕΕΚ εισάγει τα άτομα που συμμετέχουν στα βασικά στοιχεία του επιχειρηματικού σχεδιασμού χρησιμοποιώντας έναν κατάλογο [ελέγχου επιχειρηματικού σχεδιασμού](#). Ο κατάλογος ελέγχου χωρίζεται σε 7 κατηγορίες: Τίτλος και περίληψη, περιγραφή της εταιρείας, περιγραφή του προϊόντος ή/και της υπηρεσίας, Ανάλυση της αγοράς, Σχέδιο μάρκετινγκ (στρατηγική και υλοποίηση), Χρηματοοικονομικό σχέδιο, Πρόσθετα στοιχεία (30 λεπτά).
- Βήμα 2: Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε 2 ομάδες των 5 ατόμων (5 λεπτά).
- Βήμα 3: Κάθε ομάδα διεξάγει έρευνα και αναπτύσσει το δικό της επιχειρηματικό σχέδιο (30 λεπτά).
- Βήμα 4: Κάθε ομάδα παρουσιάζει την ιδέα της στον εκπαιδευτή ΕΕΚ και στα άλλα άτομα και προσπαθεί να πείσει τον εκπαιδευτή ΕΕΚ ότι η ιδέα της είναι η καλύτερη για επένδυση (20 λεπτά ανά ομάδα, 40 λεπτά συνολικά).
- Βήμα 5: Ο εκπαιδευτής ΕΕΚ ανακοινώνει τη νικήτρια ομάδα και παρέχει ανατροφοδότηση (10 λεπτά)
- Βήμα 6: Ανοιχτή συζήτηση για προβληματισμό και περαιτέρω ερωτήσεις (10 λεπτά)

Δραστηριότητα 3: Η πρόκληση των 5 ευρώ: Τι θα κάνατε με 5 ευρώ και 2 ώρες;

Διάρκεια δραστηριότητας: 3.5 ώρες

Επίπεδο δυσκολίας: Δύσκολο

Στόχοι δραστηριότητας:

- Να μάθετε πώς να κάνετε μια ανάλυση SWOT για τον εντοπισμό των Δυνατών Σημείων, των Αδυναμιών, των Ευκαιριών και των Απειλών.
- Να βελτιώσετε την κριτική σκέψη, τον εντοπισμό προβλημάτων, να αναπτύξετε την καινοτομία και τις επιχειρηματικές σας δεξιότητες.

Πόροι/εξοπλισμός που απαιτούνται για τη διεξαγωγή αυτής της δραστηριότητας:

- 2-5 ευρώ (ή οποιοδήποτε άλλο συμβολικό ποσό μικρότερο των 5 ευρώ)
- Ένας φάκελος
- Ένα μέρος που βρίσκεται σε μια αρκετά πολυσύχναστη περιοχή, κατά τις ώρες αιχμής
- Πρότυπο ανάλυσης SWOT

Ο αριθμός των ατόμων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα:

- 12 ή περισσότερα άτομα, 1 εκπαιδευτής ΕΕΚ

Προαπαιτούμενα

Λεπτομερής επεξήγηση του τρόπου διεξαγωγής της δραστηριότητας:

- Βήμα 1: Τα άτομα που συμμετέχουν χωρίζονται σε ομάδες των 3-4 ατόμων.
- Βήμα 2: Σε κάθε ομάδα δίνεται ένας φάκελος που περιέχει ένα μικρό χρηματικό ποσό (όχι πάνω από 5 ευρώ).
- Βήμα 3: Η ομάδα μπορεί να έχει 15-20 λεπτά για σχεδιασμό
- Βήμα 4: Μόλις ανοίξουν τον φάκελο, έχουν 2 ώρες για να βγάλουν όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα. Με αυτόν τον τρόπο, τα μέλη της ομάδας

ενθαρρύνονται να είναι επιχειρηματίες, εντοπίζοντας ευκαιρίες, αμφισβητώντας υποθέσεις, αξιοποιώντας τους περιορισμένους πόρους που έχουν στη διάθεσή τους και γίνονται δημιουργικά.

- Βήμα 5: Μετά το τέλος της δραστηριότητας, κάθε ομάδα έχει στη διάθεσή της 10-15 λεπτά για να συμπληρώσει το πρότυπο ανάλυσης SWOT και να το παρουσιάσει μαζί με τις ενέργειές της στα υπόλοιπα άτομα.

Δραστηριότητα 4: Εκμάθηση του τρόπου εμπορικής αξιοποίησης μιας ιδέας μέσω μιας δραστηριότητας kick-starter (crowdfunding)

Διάρκεια δραστηριότητας: 2 ώρες

Επίπεδο δυσκολίας: Μέτριο

Στόχοι δραστηριότητας:

- Μάθετε πώς να χρησιμοποιείτε καινοτόμα εργαλεία όπως η συλλογική χρηματοδότηση (crowdfunding) και οι διαδικτυακές καμπάνιες για τη στήριξη μιας επιχείρησης.
- Μάθετε πώς να υποστηρίξετε τις μητέρες επιχειρηματίες ώστε να αποκτήσουν το αρχικό κεφάλαιο που χρειάζονται για τις επιχειρήσεις τους.
- Βελτιώστε τις δεξιότητές σας, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας συλλογής πληροφοριών, της ομαδικής εργασίας, των παρουσιάσεων, της συζήτησης και του προβληματισμού.

Πόροι/εξοπλισμός που απαιτούνται για τη διεξαγωγή αυτής της δραστηριότητας:

- Πίνακας σεμιναρίου, χαρτιά, μαρκαδόροι, στυλό

Ο αριθμός των ατόμων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα:

- Τουλάχιστον 10 άτομα, 1 εκπαιδευτής ΕΕΚ

Λεπτομερής επεξήγηση του τρόπου διεξαγωγής της δραστηριότητας:

Το διαδίκτυο είναι ένας απλός και αποτελεσματικός τρόπος για την προώθηση μιας επιχείρησης, μέσω διαδικτυακών εργαλείων όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι ιστότοποι, οι διαδικτυακές κοινότητες, οι ιστότοποι καταχώρισης επιχειρήσεων κ.λπ. που διατίθενται δωρεάν ή με μικρό κόστος.

Ένας από τους πιο καινοτόμους τρόπους για να ξεκινήσει και να προωθηθεί ένα αγρόκτημα σήμερα, είναι το crowdfunding. Οι κύριες δραστηριότητες αυτού του εργαστηρίου επικεντρώνονται στην εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το crowdfunding μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως χρήσιμο εργαλείο για τους αγρότες για την υποστήριξη των επιχειρήσεών τους.

Αυτό το εργαστήριο θα καλύψει τα βασικά στοιχεία της διεξαγωγής μιας καμπάνιας, από την αρχή έως το τέλος. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση των συστατικών μιας καμπάνιας, στην επιλογή του στόχου της, στη δημιουργία ανταμοιβών και στη διαχείριση της καμπάνιας. Θα γίνει ανταλλαγή καλών παραδειγμάτων για crowdfunding, όπως το παρακάτω:

<https://www.kickstarter.com/projects/plantingcostarica/re-launch-grab-a-mug-get-a-hug-7-days>

Πιο συγκεκριμένα, το εργαστήριο θα περιλαμβάνει τα εξής:

- Τι είναι μια εκστρατεία crowdfunding
- Πώς μια νεοσύστατη επιχείρηση μπορεί να οργανώσει μια επιτυχημένη εκστρατεία crowdfunding
- Κύριες προκλήσεις και τρόποι αποφυγής λαθών
- Πλατφόρμες Crowdfunding
- Ευκαιρίες και κίνδυνοι του peer-to-peer crowdfunding
- Η Κοινότητα και ο τρόπος εμπλοκής της

- Βήμα 1: Τα άτομα που συμμετέχουν θα χωριστούν σε δύο ή τρεις μικρές ομάδες εργασίας (εξαρτάται από τον αριθμό τους), με τυχαία ανάμειξη των ατόμων. Θα

μοιραστούν τις εμπειρίες τους σχετικά με τους τρόπους χρηματοδότησης (π.χ. τραπεζικά δάνεια, προγράμματα της ΕΕ κ.λπ.). Κάθε ομάδα θα παρουσιάσει τα αποτελέσματα της συζήτησης. Θα έχουν ένα πίνακα παρουσιάσεων και θα μπορούν να κρατήσουν σημειώσεις και να δημιουργήσουν μια παρουσίαση για τις υπόλοιπες ομάδες. (15 λεπτά)

- Βήμα 2: Σε έναν δεύτερο γύρο συζήτησης θα συζητήσουν πώς κατανοούν ή τι γνωρίζουν για το crowdfunding. Θα δημιουργήσουν έναν πιθανό ορισμό που θα συνδυάζει τις ιδέες της ομάδας, θα τον γράψουν στο χαρτί ως πανό και θα τον παρουσιάσουν στα υπόλοιπα άτομα. (10 λεπτά)
- Βήμα 3: Με βάση τα αποτελέσματα των πανό, η ομάδα θα συντάξει έναν κοινό ορισμό. Θα ακολουθήσει μια παρουσίαση σχετικά με το crowdfunding (συμπεριλαμβανομένων παραδειγμάτων) (40 λεπτά)

Δραστηριότητα 5: Αξιολόγηση ηγετικών δεξιοτήτων. Βρεφικά βήματα (με βάση το "[15% Solutions](#)", από το Session Lab)

Διάρκεια δραστηριότητας: 1 ώρα

Επίπεδο δυσκολίας: Εύκολο

Στόχοι της δραστηριότητας:

- Να ενθαρρύνει τον αυτο-αναστοχασμό και να σας παρακινήσει να ανταλλάξετε τα ευρήματά σας με μη επικριτικό τρόπο.
- Να προσδιορίσετε εφικτούς και υλοποιήσιμους στόχους για την εκκίνηση και/ή την ανάπτυξη.
- Να τονώσει την κριτική σας σκέψη και την ιεράρχηση προτεραιοτήτων.

Πόροι/Εξοπλισμός που απαιτούνται για τη διεξαγωγή αυτής της δραστηριότητας:
στυλό, αυτοκόλλητες σημειώσεις (post it)

Ο αριθμός των ατόμων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα:

- 5 ή περισσότερα, 1 εκπαιδευτής ΕΕΚ, δραστηριότητα κατάλληλη για ατομική συμμετοχή αλλά και για συμμετοχή σε ομάδες

Λεπτομερής επεξήγηση του τρόπου διεξαγωγής της δραστηριότητας:

Ιστορία μπουσουλίσματος

Συχνά, οι αυτοεπιβαλλόμενοι περιορισμοί είναι μεγαλύτεροι από τους εξωτερικούς παράγοντες. Αυτό ισχύει και για την επιχειρηματικότητα. Η έναρξη, η διατήρηση και η ανάπτυξη μιας επιχείρησης οποιουδήποτε τύπου είναι μια πολύπλοκη διαδικασία πολλών βημάτων. Ωστόσο, δεν γίνονται όλα τα βήματα ταυτόχρονα. Η κατανομή των πόρων με τον καλύτερο δυνατό τρόπο είναι μια ηγετική δεξιότητα μεγάλης σημασίας και αναγκαιότητας κατά τη διάρκεια αυτού του ταξιδιού πολλών βημάτων. Το να αποφασίζετε στρατηγικά σε ποιες δραστηριότητες θα επενδύσετε τους πόρους σας είναι μια εξαιρετικά σημαντική δεξιότητα στην επιχειρηματικότητα και στη ζωή.

Ωστόσο, όταν οι πόροι σας είναι πολύ περιορισμένοι ως μητέρα, φροντίστρια και επιχειρηματία, πώς αποφασίζετε πού να διαθέσετε πρώτα το χρόνο, την ενέργεια και τους υλικούς σας πόρους; Αυτή η άσκηση σας καλεί να επικεντρωθείτε στα μικρά, άμεσα εφαρμόσιμα βήματα που μπορείτε να κάνετε για να επιτύχετε τον επιχειρηματικό σας στόχο. Ο κύριος στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να σας κάνει να σκεφτείτε πού έχετε την ευχέρεια και την ελευθερία να δράσετε, χωρίς να χρειάζεται ελάχιστη ή καθόλου εξωτερική βοήθεια. Με τη μετατόπιση του ενδιαφέροντος στο πώς μοιάζει ένα μικρό μέρος μιας λύσης, αντί για το 100% της, μπορείτε να αρχίσετε να ενεργείτε χωρίς να φοβάστε ότι θα υπερφορτωθείτε.

Τα μωρά συνήθως αρχίζουν να κάνουν τα πρώτα τους βήματα μεταξύ 12 και 18 μηνών. Αναρωτηθείτε τι είδους βρεφικά βήματα μπορείτε να κάνετε τους επόμενους 12-18 μήνες για να αναπτυχθεί η επιχείρησή σας. Δώστε ρυθμό στα βήματά σας, αποφασίζοντας ποιο βήμα θα κάνετε κάθε 6 μήνες. Μπορείτε να κάνετε ένα ταξίδι 6/12/18 μηνών, εσείς επιλέγετε. Περιγράψτε με 5-10 λέξεις κάθε βήμα. Τα μικρά βήματα θα σας πάνε μακριά.

- Βήμα 1: Ο εκπαιδευτής ΕΕΚ αφηγείται την ιστορία "Baby steps story".
- Βήμα 2: Σε κάθε άτομο που συμμετέχει δίνονται 3 αυτοκόλλητες σημειώσεις και ένα στυλό.
- Βήμα 3: Ο εκπαιδευτής ΕΕΚ θέτει την ακόλουθη ερώτηση-προτροπή: «Ποια μικρά βήματα θα κάνετε τους επόμενους 6/12/18 μήνες;»
- Βήμα 4: Κάθε άτομο που συμμετέχει καταγράφει στις αυτοκόλλητες σημειώσεις τα βήματα που θα κάνει στους 6/12/18 μήνες που θα ασχοληθεί με την επιχείρησή του. Έχουν στη διάθεσή τους 20 λεπτά για αυτή την άσκηση προβληματισμού.
- Βήμα 5: Μετά το πέρας των 20 λεπτών, ο εκπαιδευτής ΕΕΚ ανακοινώνει το τέλος της φάσης προβληματισμού.
- Βήμα 6: Κάθε άτομο που συμμετέχει καλείται να παρουσιάσει τα 2-3 μικρά βήματα της επιλογής του. Όλα τα άτομα ενθαρρύνονται έντονα να συμμετάσχουν στη φάση της ανοιχτής συζήτησης, ωστόσο μπορούν και να μην συμμετάσχουν. Η καταγραφή των βημάτων είναι από μόνη της μια ισχυρή άσκηση συνειδητοποίησης. Ωστόσο, ο διαμοιρασμός με τον εκπαιδευτή ΕΕΚ και τα υπόλοιπα άτομα μπορεί να αυξήσει περαιτέρω τα αποτελέσματα αυτής της άσκησης.
- Βήμα 7: Στο τέλος της φάσης της ανοιχτής συζήτησης, ο εκπαιδευτής ΕΕΚ ρωτά τα άτομα που συμμετείχαν αν εντόπισαν παρόμοια βήματα από τα υπόλοιπα. Αυτό το μέρος της συζήτησης μπορεί να βοηθήσει να κατανοήσουν ότι το «ταξίδι των πολλών (βρεφικών) βημάτων» είναι αυτό που κάνουν και άλλες μητέρες επιχειρηματίες και μερικές φορές τα εμπόδια και τα ορόσημα είναι τα ίδια.

Δραστηριότητα 6: Αυτοαξιολόγηση και καθοδήγηση από ομότιμους. Loading leadership (εμπνευσμένη από τη μεθοδολογία τύπου «[Trust battery](#)», από το **Session Lab)**

Διάρκεια δραστηριότητας: 1 ώρα

Επίπεδο δυσκολίας: Εύκολο

Στόχοι δραστηριότητας:

- Ενθαρρύνετε τον αυτο-αναστοχασμό και ανταλλάξτε ευρήματα με μη επικριτικό τρόπο
- Προσδιορίστε ποιοι είναι οι ενεργειακοί πόροι των ηγετικών σας ικανοτήτων
- Προσδιορίστε ποιες είναι οι προκλήσεις για τις ηγετικές σας δεξιότητες
- Τόνωση της κριτικής σκέψης και της ιεράρχησης των προτεραιοτήτων σας.
- Κριτική αντιπαράθεση των αναγκών ηγεσίας/επιχειρηματικής ανάπτυξης σε μια ομάδα

Πόροι/Εξοπλισμός που απαιτούνται για τη διεξαγωγή αυτής της δραστηριότητας:
στυλό, φύλλα χαρτιού, χρωματιστά στυλό (πράσινο, κίτρινο, κόκκινο)

Ο αριθμός των ατόμων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα:

- 5 ή περισσότερα άτομα, 1 εκπαιδευτής ΕΕΚ.(δραστηριότητα κατάλληλη για άτομα και ομάδες.)

Λεπτομερής επεξήγηση του τρόπου διεξαγωγής της δραστηριότητας:

Η ηγεσία εξελίσσεται πάντα, καθώς αποτελείται από δεξιότητες που αναπτύσσονται. Η τήρηση μιας ειλικρινούς, αντικειμενικής καταγραφής του τρόπου με τον οποίο εξελίσσονται οι ηγετικές σας δεξιότητες μπορεί να αποτελέσει πρόκληση εάν δεν υπάρχει διαθέσιμη εξωτερική υποστήριξη. Η δυνατότητα αυτοστοχασμού και αυτοκριτικής με βάση ένα σύνολο κριτηρίων μπορεί να προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με το ποιες γνώσεις/ικανότητες πρέπει να δουλέψετε περισσότερο και ποιες είναι επαρκώς ανεπτυγμένες/μπορούν να δουλέψουν αργότερα, όταν θα είναι διαθέσιμοι περισσότεροι πόροι.

Η ηγεσία μπορεί να απεικονιστεί ως μια μπαταρία. Οι μπαταρίες αδειάζουν, φορτίζονται και επαναφορτίζονται. Ο καθένας/μια από εμάς έχει ξεχωριστούς ενεργειακούς πόρους με τους οποίους λειτουργούν οι μπαταρίες του/της. Στο πλαίσιο αυτής της άσκησης, οι μπαταρίες της ηγεσίας λειτουργούν με τους ακόλουθους πόρους: χρόνος, οικονομικά, ανθρώπινο κεφάλαιο και υποστήριξη. Πιο συγκεκριμένα, χρόνος = χρόνος που μπορείτε να αφιερώσετε στην επιχείρηση- οικονομικά = χρήματα που μπορείτε να επενδύσετε στην επιχείρηση- ανθρώπινο κεφάλαιο = άνθρωποι με τους οποίους συνεργάζεστε και μπορείτε να βασιστείτε στην επιχείρηση- υποστήριξη = κάθε άλλος πόρος (καθοδήγηση, ηθική υποστήριξη, στρατηγικές διασυνδέσεις κ.λπ.) που είναι διαθέσιμος στην επιχείρηση.

Αυτή η άσκηση προτρέπει τα άτομα που συμμετέχουν να αξιολογήσουν το πόσο οι ενεργειακοί πόροι φορτίζουν την μπαταρία της ηγεσίας τους. Η απεικόνιση του πόση ενέργεια έχουν στη διάθεσή τους μπορεί να είναι χρήσιμη για να καθοριστούν οι τομείς που απαιτούν περισσότερο κάποια παρέμβαση (/εξωτερική). Η άσκηση μπορεί επίσης να λειτουργήσει ως διαδικασία ιεράρχησης των προτεραιοτήτων. Από την άποψη αυτή, οι ενεργειακοί πόροι που εμφανίζονται ως γεμάτοι/άφθονοι (πράσινοι) σημαίνουν ότι πρέπει να εστιάσετε λιγότερο σε αυτούς και να δώσετε περισσότερη έμφαση στους πιο άδειους/πενιχρούς (κόκκινους/κίτρινους).

- Βήμα 1: Ο εκπαιδευτής ΕΕΚ εξηγεί την έννοια της μπαταρίας της ηγεσίας και ακολουθεί η επεξήγηση των τεσσάρων ενεργειακών πόρων: χρόνος, οικονομικά, ανθρώπινο κεφάλαιο και υποστήριξη. Τα βήματα 1÷6 θα πρέπει να διαρκούν 15 λεπτά.

- Βήμα 2: Ο εκπαιδευτής ΕΕΚ δίνει σε κάθε άτομο ένα κενό φύλλο χαρτί, ένα στυλό και τρεις χρωματιστούς μαρκαδόρους.

- Βήμα 3: Ο εκπαιδευτής ΕΕΚ τα καθοδηγεί ώστε να σχεδιάσουν ορθογώνια ως το σύμβολο μιας μπαταρίας).
- Βήμα 4: Κάθε άτομο σχεδιάζει τέσσερα ορθογώνια, ένα για κάθε έναν από τους τέσσερις ενεργειακούς πόρους.
- Βήμα 5: Κάθε άτομο γράφει μέσα σε κάθε ορθογώνιο ένα ποσοστό, δηλαδή πόσο φορτισμένη είναι η συγκεκριμένη μπαταρία από τον ενεργειακό πόρο.
- Βήμα 6: Κάθε άτομο χρωματίζει το ορθογώνιο ανάλογα με το πόσο φορτισμένη είναι η μπαταρία: πλήρης/σχεδόν πλήρης = πράσινο- αρκετά πλήρης, αλλά χρειάζεται περισσότερη = κίτρινο- ανεπαρκώς πλήρης, χρειάζεται επείγουσα φόρτιση = κόκκινο.
- Βήμα 7: Τα άτομα που συμμετέχουν ολοκληρώνουν τη σχεδίαση και τον χρωματισμό των μπαταριών ηγεσίας τους.
- Βήμα 8: Ο εκπαιδευτής ΕΕΚ ξεκινά μια ανοιχτή συζήτηση ζητώντας από όλα τα άτομα να δείξουν το αντίστοιχο φύλλο με τις μπαταρίες ηγεσίας στην υπόλοιπη ομάδα.
- Βήμα 9: Ο εκπαιδευτής ΕΕΚ θέτει τις ακόλουθες κατευθυντήριες ερωτήσεις:
 - A. Ποια είναι η πληρέστερη μπαταρία σας; Και η λιγότερο φορτισμένη;
 - B. Πιστεύετε ότι όλες οι μπαταρίες είναι εξίσου σημαντικές; Είναι κάποιες πιο σημαντικές από άλλες;
 - Γ. Πιστεύετε ότι τα υπόλοιπα άτομα δυσκολεύονται/επιτυγχάνουν με τις ίδιες πηγές ενέργειας;
- Βήμα 10: Όσα άτομα επιθυμούν μπορούν να απαντήσουν εθελοντικά σε όλες/μερικές από τις κατευθυντήριες ερωτήσεις. Αυτή η άσκηση αναστοχασμού μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό των πόρων που έχετε ανάγκη και αν υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι είναι κρίσιμοι για την ηγετική/επιχειρηματική σας ανάπτυξη.

Δραστηριότητα 7: Κατανοήστε τον πελάτη σας μέσω της Δημιουργίας Πεσόνας Πελάτη

Διάρκεια δραστηριότητας: 1.5 ώρες

Επίπεδο δυσκολίας: Εύκολο

Στόχοι της δραστηριότητας:

- Σε αυτή την άσκηση τα άτομα που συμμετέχουν θα προσπαθήσουν να μπουν στη θέση κάποιου/ας που ζει σε διαφορετικό τόπο, με διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο.
- Να κατανοήσουν πώς να ασχοληθούν αποτελεσματικά με τους πελάτες.
- Να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο αυτή η διαδικασία διαφοροποιείται σε διάφορα σημεία της πορείας ανάπτυξης και εισαγωγής του προϊόντος.
- Να μάθουν τη σημασία της συζήτησης με έναν/μια πελάτη σχετικά με τις ιδέες τους ή ακόμα καλύτερα σχετικά με την ίδια την αγορά τους.

Πόροι/εξοπλισμός που απαιτούνται για τη διεξαγωγή αυτής της δραστηριότητας:

- Φύλλο εργασίας για την προσωπικότητα του πελάτη, δημιουργία σεναρίων, συζήτηση, προβληματισμός.

Ο αριθμός των ατόμων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα:

- Τουλάχιστον 10 και 1 εκπαιδευτής ΕΕΚ

Λεπτομερής επεξήγηση του τρόπου διεξαγωγής της δραστηριότητας:

Οι εκπαιδευτές θα διευκολύνουν τις ομάδες να ακολουθήσουν τα ακόλουθα βήματα:

- Βήμα 1:
Α) Περιγράψτε (σχεδιάστε) έναν/μια τυπικό/ή πελάτη- δώστε του/της ένα όνομα. Πόσο χρονών είναι ο/η πελάτης; Πού ζει ο πελάτης και πώς είναι η οικογένειά του/της; Τι κάνει ο πελάτης (π.χ. εργασία, σχολείο κ.λπ.) και πού; Ποιο είναι το υπόβαθρο του πελάτη (π.χ. εμπειρία, εκπαίδευση); Έχει ο/η πελάτης

συγκεκριμένα ενδιαφέροντα ή χόμπι; Ποιες είναι οι πεποιθήσεις του πελάτη;
Μπορείτε να πείτε κάτι άλλο για τον πελάτη;

Β) Πώς περνούν οι πελάτες το χρόνο τους όσον αφορά την επιχείρησή; Πείτε μια ιστορία για μια τυπική κατάσταση αξιοποίησης του χρόνου.

Γ) Ποια προβλήματα έχει ο πελάτης σε σχέση με την επιχείρησή σας και γιατί;

Δ) Ποιοι είναι οι διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους ο πελάτης λύνει αυτό το πρόβλημα; Πώς αισθάνεται ο πελάτης για τις διαφορετικές λύσεις; (προαιρετική ερώτηση)

- Βήμα 2: Συνολικός αναστοχασμός

Δραστηριότητα 8: «Η δύναμη της επιχειρηματικής νοοτροπίας» - Το φάσμα της επιχειρηματικής νοοτροπίας

Διάρκεια δραστηριότητας: 1.5 ώρες

Επίπεδο δυσκολίας: Εύκολο

Στόχοι της δραστηριότητας:

- Να διερευνηθεί η ρητή ή σιωπηρή δέσμευση των μελών ΔΕΠ σε όλο το πρόγραμμα σπουδών όσον αφορά τη διδασκαλία της επιχειρηματικής νοοτροπίας.
- Να αναγνωριστεί η φυσική συνάφεια ανάμεσα στην ψυχολογική ανάπτυξη που σχετίζεται με τον επιχειρηματικό τρόπο σκέψης.
- Να αναπτυχθεί η ικανότητα διαχείρισης νέων καταστάσεων, η συνεργασία με άλλους, η επιμονή σε καταστάσεις αποτυχίας και η ικανότητα σύνδεσης ανθρώπων και ιδεών για τη δημιουργία ενός νέου τρόπου κατανόησης, καθώς

είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να μπορέσετε να είστε ανταγωνιστικές/οι και επιτυχημένες/οι στην παγκόσμια οικονομία.

Πόροι/εξοπλισμός που απαιτούνται για τη διεξαγωγή αυτής της δραστηριότητας:

- Φύλλο εργασίας για το φάσμα της επιχειρηματικής νοοτροπίας, συζήτηση σε ομάδα, επιχειρηματολογία, προβληματισμός, αξιολόγηση, δοκιμή της επιχειρηματικής σας προσωπικότητας

<https://www.gyfted.me/test/6047c20914f9ed8c04cd3320>

http://www.tlu.ee/opmat/HTI/ettevotlik_motteviis/ettevtliku_mtteviisi_telg.html

<https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1192500.pdf>

Ο αριθμός των ατόμων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα:

- Τουλάχιστον 10 άτομα και 1 εκπαιδευτής ΕΕΚ

Λεπτομερής επεξήγηση του τρόπου διεξαγωγής της δραστηριότητας:

- Οι εκπαιδευτές θα διευκολύνουν τις ομάδες να ακολουθήσουν τα ακόλουθα βήματα:
- Βήμα 1:

A) Περιγράψτε τον επιχειρηματικό τρόπο σκέψης:

Οι βασικές συνιστώσες της επιχειρηματικότητας που εξετάσαμε κατά την ανάπτυξη του επιχειρηματικού μας φάσματος είναι:

- Ανάπτυξη ενός διορατικού τρόπου σκέψης και δημιουργικότητας (π.χ. CITE).
- Αξιοποίηση ευκαιριών.
- Υψηλά επίπεδα κινήτρων, επιμονής και ανθεκτικότητας.
- Ανάληψη δράσης χρησιμοποιώντας πρωτοποριακές ή καινοτόμες προσεγγίσεις.
- Η εμπιστοσύνη στην περιέργεια.

- Ανεκτικότητα στην αμφιβολία.
- Υπολογισμένη ανάληψη κινδύνων.
- Υψηλά επίπεδα αυτό-ελέγχου
- Συνεχής παρακολούθηση των αναγκών και της προόδου αναφορικά με τους στόχους κατά τη λήψη μέτρων

Β) Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της επιχειρηματικής νοοτροπίας; Ποια είναι τα συστατικά στοιχεία ενός επιχειρηματικού τρόπου σκέψης; Πώς εξηγείται η δημιουργία αξίας; Τι σημαίνει η περιέργεια ως συστατικό της επιχειρηματικής νοοτροπίας; Πώς εκφράζεται η περιέργεια στη συμπεριφορά ενός ατόμου με επιχειρηματική νοοτροπία; Πώς εκφράζεται η δημιουργία αξιών στη συμπεριφορά ενός ατόμου με επιχειρηματική νοοτροπία;

Πώς εκδηλώνεται η συσχέτιση με την επιχειρηματική νοοτροπία στην ανθρώπινη συμπεριφορά; Πώς εξηγείται ο γνωστικός συντονισμός και η προσανατολισμένη προς τον στόχο σκέψη; Ποια είναι η λογική λήψης των αποφάσεων; Τι είναι η παρατηρητικότητα όταν βλέπουμε ευκαιρίες; Με βάση τα όσα διαβάσατε στον Artu, ποια χαρακτηριστικά χαρακτηρίζουν ένα άτομο με επιχειρηματική νοοτροπία. Ως αποτέλεσμα της συζήτησης, φτιάξτε έναν κατάλογο με τα κύρια χαρακτηριστικά. Συζητήστε ποια χαρακτηριστικά μιας επιχειρηματικής νοοτροπίας θεωρείτε πιο σημαντικά για εσάς. Αιτιολογήστε γιατί είναι σημαντικά για την πορεία σας. Συζητήστε γιατί μια επιχειρηματική νοοτροπία είναι σημαντική στο έργο ενός εκπαιδευτικού. Αιτιολογήστε τις απόψεις σας. Συζήτηση μέσα στην ομάδα. Μετά από αυτό συνεχίστε με τις ερωτήσεις από τον πίνακα.

- Πως να εντοπίσετε τα δικά σας ενδιαφέροντα;
- Τι κάνει τα μάτια σας να λάμπουν;
- Τι σας παρακινεί;

- Σε τι είστε καλή/ος;
- Σε τι είστε καλή/ος; Τι σας κάνει ξεχωριστή/ο;
- Τι σας δίνει δύναμη;
- Τι απολαμβάνετε;
- Τι σας κρατάει απασχολημένη/ο;
- Τι σας δίνει ενέργεια;
- Τι σας αφυπνίζει;
- Σχετικά με τι θα μπορούσατε να μιλάτε ασταμάτητα;
- Τι είναι συναρπαστικό για εσας;

Μετά από 5 λεπτά, επιτρέψτε στο τραπέζι της ομάδας των 3-4 ατόμων να πει ο καθένας τη δική του ιστορία.

Γ) Το φάσμα της επιχειρηματικής νοοτροπίας - Τι χαρακτηρίζει τους ανθρώπους με χαμηλό επίπεδο επιχειρηματικής σκέψης; Τι χαρακτηρίζει τους ανθρώπους με μέτρια επιχειρηματική νοοτροπία; Τι χαρακτηρίζει τους ανθρώπους με υψηλό επίπεδο επιχειρηματικής σκέψης;

- Εγώ στον άξονα της επιχειρηματικής σκέψης. Προσπαθήστε να τοποθετήσετε τον εαυτό σας στον άξονα της επιχειρηματικής σκέψης (βλ. Σχήμα 1). Αν τοποθετήσατε τον εαυτό σας περισσότερο στο αριστερό άκρο του άξονα (χαμηλό επίπεδο επιχειρηματικής σκέψης) ή στο μεσαίο τμήμα (μέτριο επίπεδο επιχειρηματικής σκέψης), τότε συζητήστε τι θα μπορούσατε να κάνετε για να αναπτύξετε την επιχειρηματική σας σκέψη.

Δ) ελέγξτε τον εαυτό σας χρησιμοποιώντας τα παρακάτω:

http://www.tlu.ee/opmat/HTI/ettevotlik_motteviis/enesehindamise_test.html

http://www.tlu.ee/opmat/HTI/ettevotlik_motteviis/enesehindamise_test0.html

<https://www.gyfted.me/test/6047c20914f9ed8c04cd3320>

- Βήμα 2: Αναστοχασμός στην εκπαιδευτική διαδικασία - αξιολόγηση. Τα άτομα που συμμετέχουν σηκώνονται και κινούνται στην αίθουσα σύμφωνα με την

ερώτηση που τους θέτει ο εκπαιδευτής σχετικά με το φάσμα της επιχειρηματικής νοοτροπίας - στην κλίμακα - συμφωνώ, διαφωνώ.

Περισσότερα διαδικτυακά τεστ είναι διαθέσιμα στον ακόλουθο δικτυακό τόπο:

<https://www.gyfted.me/all-tests>

Δραστηριότητα 9: «Χτίζοντας μια ομάδα που κερδίζει: Ανθρώπινο Δυναμικό»

Διάρκεια δραστηριότητας: 2 ώρες

Επίπεδο δυσκολίας: Εύκολο

Στόχοι της δραστηριότητας:

- Προσδιορίστε τα κύρια χαρακτηριστικά που απαιτούνται για την αποτελεσματική εργασία του προσωπικού στις αντίστοιχες εταιρείες, καταστήματα ή επιχειρηματικές προσπάθειες.
- Εφαρμόστε τη διαδικασία αξιολόγησης για να εκτιμήσετε την καταλληλότητα των πιθανών μελών της ομάδας.
- Ενισχύστε τη συνεργασία και τη δέσμευση μέσω στοιχείων παιχνιδοποίησης.

Πόροι/εξοπλισμός που απαιτούνται για τη διεξαγωγή αυτής της δραστηριότητας:

- Πίνακας σεμιναρίου ή λευκός πίνακας
- Μαρκαδόροι
- Αυτοκόλλητες σημειώσεις
 - Έντυπα κριτηρίων αξιολόγησης (σε έντυπη μορφή)
 - Επιβραβεύσεις ως στοιχεία παιχνιδοποίησης (προαιρετικά)

Αριθμός ατόμων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα:

Τουλάχιστον 10 και 1 εκπαιδευτής ΕΕΚ

Λεπτομερής επεξήγηση του τρόπου διεξαγωγής της δραστηριότητας:

ΒΗΜΑ 1: Εισαγωγή (15 λεπτά)

- α) Καλωσορίστε τα άτομα που συμμετέχουν και δώστε μια σύντομη επισκόπηση των σκοπών και των στόχων της δραστηριότητας.
- β) Τονίστε τη σημασία της δημιουργίας μιας ισχυρής ομάδας για την επιτυχία των επιχειρήσεών τους.
- γ) Παρουσιάστε την έννοια της παιχνιδοποίησης ως έναν τρόπο για να ενισχύσετε την ενασχόληση και να κάνετε τη μαθησιακή εμπειρία ευχάριστη.
 - Ξεκινήστε το εργαστήριο μοιραζόμενες/οι μια σύντομη προσωπική ιστορία ή ανέκδοτο που σχετίζεται με τις προκλήσεις και τις επιτυχίες αναφορικά με τη δημιουργία μιας ομάδας στον τομέα της επιχειρηματικότητας ως μητέρα. Αυτό συμβάλλει στη δημιουργία μιας ασφαλούς και ελκυστικής ατμόσφαιρας.
 - Σκεφτείτε το ενδεχόμενο να συμπεριλάβετε μια σύντομη δραστηριότητα που θα σπάσει τον πάγο και θα επιτρέψει στα παρευρισκόμενα άτομα να συστηθούν και να γνωριστούν μεταξύ τους.

ΒΗΜΑ 2: Προσδιορισμός βασικών χαρακτηριστικών (45 λεπτά)

- α) Χωρίστε τα άτομα σε μικρές ομάδες των 3-4 ατόμων.
- β) Δώστε σε κάθε ομάδα ένα πίνακα σεμιναρίου ή έναν πίνακα και μαρκαδόρους.
- γ) Καθοδηγήστε τις ομάδες ώστε να κάνουν καταιγισμό ιδεών (brainstorming) και να δημιουργήσουν έναν κατάλογο βασικών χαρακτηριστικών που πρέπει να διαθέτει το προσωπικό τους για να εργάζεται αποτελεσματικά στις εταιρείες ή τις επιχειρήσεις τους.
- δ) Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να σκεφτούν τις δεξιότητες, τις στάσεις και τις αξίες που συμπλέουν με τους επιχειρηματικούς τους στόχους.
- ε) Μετά από 30 λεπτά, ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει τα ευρήματά της στις υπόλοιπες
- στ) Διευκολύνετε μια συζήτηση για να συγκρίνετε και να αντιπαραθέσετε τα χαρακτηριστικά που προσδιορίστηκαν από τις διάφορες ομάδες.

- ζ) Συνοψίστε τα κοινά χαρακτηριστικά και δημιουργήστε έναν βασικό κατάλογο στον πίνακα σεμιναρίου ή στον πίνακα.
- Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να χρησιμοποιήσουν αυτοκόλλητες σημειώσεις αντί για τον πίνακα σεμιναρίου ή τον πίνακα, ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη ευελιξία στον καταιγισμό ιδεών και στην οργάνωσή τους.
 - Εξετάστε το ενδεχόμενο να ενσωματώσετε μια δραστηριότητα "γρήγορου ραντεβού", όπου τα άτομα που συμμετέχουν θα εναλλάσσονται σε σύντομο χρονικό διάστημα και θα μοιράζονται τις ιδέες τους με διαφορετικά μέλη της ομάδας. Αυτό προάγει τις διαφορετικές προοπτικές και την ενεργό συμμετοχή.

ΒΗΜΑ 3: Διαδικασία αξιολόγησης (45 λεπτά)

- α) Μοιράστε τα φυλλάδια με τα κριτήρια αξιολόγησης σε κάθε άτομο.
- β) Εξηγήστε τη σημασία της ύπαρξης μιας δομημένης διαδικασίας αξιολόγησης για την επιλογή των μελών της ομάδας.
- γ) Συζητήστε τα κριτήρια στα φυλλάδια και καθοδηγήστε τα άτομα που συμμετέχουν ώστε να κατανοήσουν τη σημασία τους.
- δ) Καθοδηγήστε τα ώστε να αξιολογήσουν ατομικά έναν υποθετικό υποψήφιο (χρησιμοποιήστε μια μελέτη περίπτωσης ή ένα φανταστικό βιογραφικό σημείωμα).
- ε) Ενθαρρύνετε τα να χρησιμοποιήσουν τα κριτήρια αξιολόγησης και να δώσουν βαθμολογίες ή σχόλια για κάθε κριτήριο.
- στ) Μετά την αξιολόγηση, ζητήστε τους να σχηματίσουν νέες ομάδες και να μοιραστούν τις εκτιμήσεις τους.
- ζ) Διευκολύνετε μια ομαδική συζήτηση κατά τη διάρκεια της οποίας τα άτομα που συμμετέχουν μπορούν να συζητήσουν τις αξιολογήσεις τους και να καταλήξουν σε συναίνεση σχετικά με την καταλληλότητα του υποψηφίου.
- η) Τονίστε τη σημασία της συνεκτίμησης πολλαπλών προοπτικών κατά την αξιολόγηση πιθανών μελών της ομάδας.

- Δώστε μερικά παραδείγματα πραγματικών σεναρίων ή μελετών περίπτωσης για να κάνετε τη διαδικασία αξιολόγησης πιο πρακτική και σχετική με τις εμπειρίες όσων συμμετέχουν.
- Επιτρέψτε τους να μοιραστούν τις εμπειρίες τους ή τις προκλήσεις που αντιμετώπισαν κατά την αξιολόγηση των μελών της ομάδας. Διευκολύνετε μια συζήτηση όπου μπορούν να μάθουν ο ένας από τις ιδέες του άλλου.

ΒΗΜΑ 4: Στοιχείο παιχνιδοποίησης (15 λεπτά)

- α) Εισαγωγή ενός στοιχείου παιχνιδοποίησης για την ενίσχυση της μάθησης και της εμπλοκής για τα άτομα που συμμετέχουν.
 - β) Χωρίστε τα άτομα σε ομάδες και εξηγήστε τους κανόνες του παιχνιδιού.
 - γ) Για παράδειγμα, θα μπορούσατε να δημιουργήσετε ένα κουίζ με βάση τα χαρακτηριστικά και τα κριτήρια αξιολόγησης που συζητήθηκαν προηγουμένως.
 - δ) Απονείμετε μικρά βραβεία για τη νικήτρια ομάδα ή τα άτομα που θα κερδίσουν για να προκαλέσετε ενθουσιασμό.
- Εκτός από ένα κουίζ, μπορείτε να εισαγάγετε μια δραστηριότητα παιχνιδιού ρόλων, όπου όσα άτομα συμμετέχουν θα μπορούν να παίζουν σενάρια σχετικά με την αξιολόγηση των μελών της ομάδας. Αυτό προσθέτει ένα στοιχείο πρακτικής εφαρμογής στην παιχνιδοποίηση.
- Προσφέρετε μπόνους πόντους ή ανταμοιβές για τους συμμετέχοντες που επιδεικνύουν δημιουργική σκέψη, καινοτόμες προσεγγίσεις ή μοναδικές ιδέες κατά τη διάρκεια των παιχνιδοποιημένων δραστηριοτήτων.

ΒΗΜΑ 5: Ανακεφαλαίωση και συμπέρασμα (15 λεπτά)

- α) Συνοψίστε τις κύριες ιδέες και τα βασικά συμπεράσματα του εργαστηρίου.

β) Ενισχύστε τη σημασία του εντοπισμού των σωστών χαρακτηριστικών και της χρήσης μιας διαδικασίας αξιολόγησης για τη δημιουργία μιας επιτυχημένης ομάδας.

γ) Ενθαρρύνετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να εφαρμόσουν τις γνώσεις που απέκτησαν στις δικές τους επιχειρήσεις ή εγχειρήματα.

δ) Ευχαριστείστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την ενεργό συμμετοχή τους και ολοκληρώστε το εργαστήριο.

- Ενθαρρύνετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να ανταλλάξουν στοιχεία επικοινωνίας και να δημιουργήσουν ένα δίκτυο υποστήριξης ή μια κοινότητα όπου θα μπορούν να συνεχίσουν να μοιράζονται γνώσεις και να αλληλοϋποστηρίζονται στο επιχειρηματικό τους ταξίδι.
- Μοιράστε στους/στις συμμετέχοντες/ουσες φυλλάδια ή πόρους (ψηφιακούς ή φυσικούς) που συνοψίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά και τα κριτήρια αξιολόγησης που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου. Αυτό θα επιτρέψει στους συμμετέχοντες να ανατρέξουν στις πληροφορίες αργότερα.

Συνολικά, είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα υποστηρικτικό και χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλον όπου τα άτομα θα αισθάνονται άνετα να μοιράζονται τις σκέψεις και τις εμπειρίες τους. Ενσωματώστε διαδραστικά στοιχεία και ευκαιρίες για τα άτομα που συμμετέχουν ώστε να μάθουν ο ένας από τον άλλο. Προσαρμόζοντας το εργαστήριο στις συγκεκριμένες ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των επιχειρηματιών μητέρων, μπορείτε να δημιουργήσετε μια πολύτιμη και αξέχαστη εμπειρία για όλους τους συμμετέχοντες.

Σημείωση: Ο προβλεπόμενος χρόνος είναι κατά προσέγγιση και μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με τη δυναμική και το ρυθμό του εργαστηρίου.

Ανατρέξτε στα συμπληρωματικά έγγραφα για τη δραστηριότητα:

- Ορισμένες προτάσεις για μια σύντομη δραστηριότητα που θα σπάσει τον πάγο και θα βοηθήσει όσα άτομα συμμετέχουν να συστηθούν και να γνωριστούν μεταξύ τους
- Ορισμένες προτάσεις για δραστηριότητες παρακολούθησης και πόρους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όσα άτομα συμμετείχαν μετά το εργαστήριο,
- Μερικά παραδείγματα στοιχείων παιχνιδοποίησης που μπορούν να ενσωματωθούν στο εργαστήριο,
- Ένα πρότυπο φυλλαδίου αναφορικά με τα κριτήρια αξιολόγησης το οποίο μπορείτε να μοιράσετε κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου.

ΜΕΡΟΣ Γ

Ένα εργαλείο αξιολόγησης (ερωτηματολόγιο) για την αναγνώριση των δεξιοτήτων των μητέρων, των προσόντων τους και του πιθανού ρόλου τους σε μια νεοσύστατη επιχείρηση και στην καινοτόμο κοινωνική επιχειρηματικότητα

Εισαγωγή στη θεωρία των έξι προσωπικοτήτων του Holland

Η θεωρία των επαγγελματικών θεμάτων του Holland και οι «κώδικες Holland» εισήχθησαν από τον Αμερικανό ψυχολόγο John L. Holland τη δεκαετία του 1970. Πρόκειται για ένα μοντέλο αξιολόγησης της προσωπικότητας που προβλέπει ποια

επαγγελματική σταδιοδρομία και επαγγελματική επιλογή ταιριάζει καλύτερα σε ένα άτομο, με βάση τον χαρακτήρα του ([Holland Codes, RIASEC](#)).

Οι 6 τύποι προσωπικότητας του Holland

Ο Holland προσδιόρισε έξι μοναδικούς τύπους προσωπικότητας, με βάση τα ενδιαφέροντα ενός ατόμου και τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζει τις καταστάσεις της ζωής. Οι 6 τύποι προσωπικότητας είναι οι εξής:

- 1) **Οι ρεαλιστικοί τύποι (doers)** είναι αυτοί που τους αρέσει να εργάζονται με «πράγματα». Οι άνθρωποι αυτού του τύπου προσωπικότητας τείνουν να υιοθετούν μια συγκεκριμένη προσέγγιση στην επίλυση προβλημάτων και μπορεί συχνά να είναι διεκδικητικοί, ανταγωνιστικοί και να ενδιαφέρονται για δραστηριότητες που απαιτούν κινητικό συντονισμό, δεξιότητα και δύναμη.
- 2) **Οι ερευνητικοί τύποι (σκεπτόμενοι)** είναι άνθρωποι που είναι καλοί στην επίλυση σύνθετων προβλημάτων, δεδομένων των αναλυτικών τους ικανοτήτων και της προτίμησής τους να εργάζονται με δεδομένα και λογική.
- 3) **Οι καλλιτεχνικοί τύποι (δημιουργοί)** είναι αυτοί που σκέφτονται έξω από το κουτί και δεν τείνουν να αποδέχονται και να ακολουθούν κανόνες. Οι καλλιτεχνικοί τύποι είναι καλοί στο να εξετάζουν διαφορετικές προοπτικές και να έρχονται με νέες, δημιουργικές και καινοτόμες, ιδέες.
- 4) **Οι κοινωνικοί τύποι (βοηθοί)** είναι φιλόξενοι, κοινωνικοί και είναι πιο πιθανό να βοηθήσουν άλλους ανθρώπους.
- 5) **Οι επιχειρηματικοί τύποι (persuaders)** είναι άνθρωποι που έχουν τη φυσική ικανότητα να καθοδηγούν τους άλλους. Η φυσική τους ικανότητα στην πειθώ είναι χρήσιμη σε ένα ευρύ φάσμα ικανοτήτων, όπως η πώληση πραγμάτων.
- 6) **Οι συμβατικοί τύποι (οργανωτές)** τείνουν να προτιμούν τη δομή, τους κανόνες και την τάξη. Βασικά χαρακτηριστικά αυτού του τύπου προσωπικότητας είναι η

καλή οργάνωση και η μεθοδική σκέψη, η άριστη διαχείριση του χρόνου και η παραγωγή αποτελεσμάτων υψηλής ποιότητας.

Ο Holland πρότεινε ότι, όταν ένα άτομο ενηλικιωθεί, είναι πολύ πιθανό τα ενδιαφέροντά του να μοιάζουν με ένα συνδυασμό των έξι τύπων προσωπικότητας. Αυτό σημαίνει ότι η προσωπικότητα ενός ατόμου είναι ένας συνδυασμός πολλών τύπων. Στην πραγματικότητα, υπάρχουν 720 πιθανοί συνδυασμοί τύπων.

Πηγή: [The Career Project \(2020\)](#)

Χρησιμοποιώντας τη θεωρία του Holland στην επιχειρηματικότητα μεταξύ των μητέρων

Η θεωρία του Holland είναι ένα καλό μοντέλο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων των μητέρων, των προσόντων τους και του πιθανού ρόλου τους σε μια νεοσύστατη επιχείρηση καθώς και στην καινοτόμο κοινωνική επιχειρηματικότητα.

Ερωτήσεις:

- 1) Παραμένετε ήρεμος/οι υπό πίεση; (ήρεμος - ρεαλιστικός τύπος)
- 2) Σας αρέσει να εργάζεστε με τα χέρια σας; (πρακτικός - ρεαλιστικός τύπος)
- 3) Προτιμάτε να εξερευνάτε το περιβάλλον ή/και τις καταστάσεις με τους δικούς σας όρους; (ανεξάρτητος - ρεαλιστικός τύπος, ερευνητικός τύπος, καλλιτεχνικός τύπος)
- 4) Θεωρείτε τον εαυτό σας ανταγωνιστικό άτομο; (προσανατολισμένος στους στόχους - ρεαλιστικός τύπος)
- 5) Σας αρέσει να λύνετε εξαιρετικά πολύπλοκα προβλήματα; (επίλυση προβλημάτων - ερευνητικός τύπος)
- 6) Σκέφτεστε συχνά νέες καινοτόμες ιδέες; (Δημιουργία ιδεών - ερευνητικός τύπος)
- 7) Προσπαθείτε συνεχώς να διευρύνετε τις γνώσεις σας σε διάφορα θέματα; (περίεργος - ερευνητικός τύπος)
- 8) Πιστεύετε ότι έχετε καλή φαντασία; (Δημιουργικότητα - καλλιτεχνικός τύπος)
- 9) Φορτίζετε συναισθηματικά συχνά όταν βλέπετε ταινίες, διαβάζετε βιβλία ή/και ακούτε ειδήσεις; (Ευαισθησία - καλλιτεχνικός τύπος)
- 10) Αν μετακομίζατε σε μια νέα χώρα, πιστεύετε ότι θα προσαρμοζόσασταν εύκολα στο νέο περιβάλλον; (Ευελιξία - καλλιτεχνικός τύπος)
- 11) Σας αρέσει να μεταδίδετε τις γνώσεις σας σε άλλους και να τους βοηθάτε να τα καταφέρνουν καλύτερα; (βοηθώντας τους άλλους - Κοινωνικός τύπος)
- 12) Μπορείτε να συμπάσχετε συχνά με τους ανθρώπους; (Ενσυναίσθηση - κοινωνικός τύπος)
- 13) Ακούτε συχνά τους ανθρώπους που σας περιβάλλουν να λένε ότι τους κάνετε να αισθάνονται καλύτερα; (Θετική ατμόσφαιρα - ειδικός τύπος)
- 14) Είστε καλός στο να παίζετε ομαδικά; (Συνεργασία - κοινωνικός τύπος)
- 15) Είστε σε θέση να διαπραγματεύεστε στρατηγικά και να πείθετε τους άλλους να κάνουν πράγματα; (Δεξιότητες διαπραγμάτευσης - επιχειρηματικός τύπος)
- 16) Λαμβάνετε συχνά ανατροφοδότηση από τους ανθρώπους γύρω σας που λένε ότι αποτελείτε συχνά πηγή κινήτρων; (Παρακίνηση και επηρεασμός των άλλων - Επιχειρηματικός τύπος)

- 17) Έχετε άνεση με το να ηγείστε της ομάδας; (ηγητικές ικανότητες - επιχειρηματικός τύπος)
- 18) Είστε η κινητήριος δύναμη σε μια ομάδα ανθρώπων; (Ενέργεια - επιχειρηματικός τύπος)
- 19) Θεωρείτε πιο πιθανό να ευδοκιμήσετε όταν κάνετε σχέδια και αναλαμβάνετε καθήκοντα και εργάζεστε αποτελεσματικά προς την κατεύθυνση αυτή; (προσανατολισμένος στην εργασία, συμβατικός τύπος)
- 20) Σας αρέσει να προσέχετε τις μικρές λεπτομέρειες; (Προσοχή στη λεπτομέρεια, συμβατικός τύπος).
- 21) Σας αρέσει η τάξη και η δομή στη ζωή και την εργασία σας; (Οργανωμένος, συμβατικός τύπος)
 - Είστε σε θέση να ολοκληρώνετε τις εργασίες εγκαίρως; (Διαχείριση χρόνου, συμβατικός τύπος).

Συμπεράσματα

Τσεχία

- Οι περισσότερες οργανώσεις λειτουργούν με τη μορφή λεσχών, όπου οι γυναίκες μπορούν να ανταλλάσσουν εμπειρίες και να αλληλοϋποστηρίζονται.
- Ορισμένες από τις οργανώσεις παρέχουν επίσης εκπαίδευση στο ευρύ κοινό.
- Πολλές από τις οργανώσεις εξαρτώνται από την οικονομική υποστήριξη των μελών τους και δεν θα μπορούσαν να λειτουργήσουν χωρίς αυτήν.
- Εκτός από τις μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που αναφέρονται στο βασικό κομμάτι της έρευνας, υπάρχουν και εμπορικές υπηρεσίες που παρέχουν στους πελάτες τους την ιδιότητα του μέλους μιας λέσχης γυναικών επιχειρηματιών καθώς και εξειδίκευση με χαμηλό ή και υψηλότερο κόστος.
- Οι περισσότερες οργανώσεις καθώς και τα έργα που υλοποιούνται, μπορεί να είναι δύσκολα προσβάσιμα για γυναίκες επιχειρηματίες που βρίσκονται εκτός των μεγάλων πόλεων και δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να δαπανήσουν μεγάλα ποσά για την εκπαίδευσή τους ή δεν είναι σε θέση να ταξιδέψουν μακριά με ένα μικρό παιδί.
- Το ζήτημα αυτό έχει αντιμετωπιστεί με τη μερική μετάβαση σε ένα διαδικτυακό περιβάλλον κατά τη διάρκεια της πανδημίας του covid-19 και με ορισμένα πολύ πρόσφατα έργα όπως η Ακαδημία Γυναικών Επιχειρηματιών (AWE), ένα διαδικτυακό εκπαιδευτικό έργο. Τα podcast επίσης μπορούν χρησιμεύσουν ως μέσα εκπαίδευσης και έμπνευσης για μητέρες που δεν έχουν τη δυνατότητα να μετακινηθούν σε μεγαλύτερες πόλεις.
- Ορισμένες οργανώσεις που ασχολούνται με το θέμα των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας επέλεξαν να δημιουργήσουν λέσχες προσανατολισμένες στις γυναίκες ή στις μητέρες όσον αφορά τη δομή τους, γεγονός που επιτρέπει την

αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων, διατηρώντας παράλληλα τα οφέλη ενός ευρύτερου δικτύου.

- Εκτός από τις μεγάλες οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο, υπάρχουν επίσης μικρότερες περιφερειακές οργανώσεις, οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν τα μέλη τους να ξεπεράσουν ορισμένες δυσκολίες που προκύπτουν από το συγκεκριμένο περιφερειακό περιβάλλον. Μπορούν επίσης να κρατήσουν τις/τους πολλά υποσχόμενους επιχειρηματίες και τις επιχειρήσεις τους στην περιοχή και να αποφύγουν τη μετατόπισή τους προς την πρωτεύουσα.
- Ένα έργο βράβευσης, υψηλού κύρους που ολοκληρώνεται με μια δημόσια τελετή μπορεί να αναδείξει τις βέλτιστες πρακτικές, να οδηγήσει σε μεγαλύτερη αναγνώριση των γυναικών ως επιχειρηματιών, να δώσει δημοσιότητα, αναγνώριση και νομιμότητα στις νικήτριες και να παρακινήσει και να εμπνεύσει άλλες γυναίκες επιχειρηματίες.
- Τα επιτυχημένα εκπαιδευτικά προγράμματα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που είναι κοινά για κάθε επιχείρηση, ανεξάρτητα από τον τομέα της, όπως η πλοήγηση στη νομοθεσία και τους φόρους, βασικές δεξιότητες πληροφορικής, γνώσεις σχετικά με πιθανές ευκαιρίες χρηματοδότησης, ηγετικές και επικοινωνιακές δεξιότητες, αλλά και καλές πρακτικές ψυχικής υγείας και άλλα θέματα.

Κύπρος

- Εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικό χάσμα μεταξύ των δύο φύλων στα αρχικά στάδια των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.
- Παρ' όλα αυτά, η [Κύπρος έχει δει μια σημαντική αλλαγή όσον αφορά την επικέντρωση της στην επιχειρηματικότητα](#) τα τελευταία χρόνια.
- Στην Κύπρο υπάρχουν αρκετές πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα, είτε στο πλαίσιο της τυπικής είτε της μη τυπικής εκπαίδευσης.

- Η κοινωνία των πολιτών αποτελεί βασικό παράγοντα που βοηθά τους ενδιαφερόμενους να επιτύχουν τις επιχειρηματικές τους φιλοδοξίες μέσω της παροχής ευκαιριών για εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα, εμπλέκοντας τον ενδιαφερόμενο πληθυσμό σε δραστηριότητες δικτύωσης που αποσκοπούν στην ενημέρωση και την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας στην Κύπρο.

Ελλάδα:

- Όσον αφορά τον τομέα της γυναικείας επιχειρηματικότητας και των μηχανισμών υποστήριξής της έχει σημειωθεί σημαντική εξέλιξη τα τελευταία χρόνια.
- Ωστόσο, δεν υπάρχουν εκτενή στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη τέτοιων πρωτοβουλιών που να απευθύνονται ειδικά σε μητέρες επιχειρηματίες.

Εσθονία:

- Η Εσθονία θεωρείται ένα από τα κράτη με τη μεγαλύτερη επιχειρηματικότητα στον κόσμο, με πολλές επιχειρηματικές ευκαιρίες.
- Σε εθνικό επίπεδο, πολλά υπουργεία και το Εμπορικό Επιμελητήριο της Εσθονίας ενέκριναν ένα [έγγραφο πολιτικής](#) για την προώθηση της εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα.
- Η εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα αναγνωρίζεται ως διαθεματικός στόχος σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.
- Οι επιχειρηματικές ικανότητες συγκαταλέγονται μεταξύ των βασικών ικανοτήτων που πρέπει να αποκτώνται σε όλα τα επίπεδα του σχολείου.
- Υπάρχουν πολλά εργαλεία και ευκαιρίες για την περαιτέρω υποστήριξη της ανάπτυξης των επιχειρηματικών δεξιοτήτων.

Ιταλία:

- Το χάσμα μεταξύ των φύλων εξακολουθεί να υφίσταται όσον αφορά την επαγγελματική απασχόληση των μητέρων.

- Η εκπαίδευση και η ενίσχυση των δεξιοτήτων των μητέρων είναι υψίστης σημασίας για να ενταχθούν στην επιχειρηματικότητα.
- Είναι σημαντικό να τους δώσουμε εργαλεία που να ταιριάζουν στο απαιτητικό καθημερινό τους πρόγραμμα με τα παιδιά.
- Υπάρχουν αρκετά εκπαιδευτικά παιχνίδια και άλλες ευέλικτες ευκαιρίες που μπορούν να εξυπηρετήσουν τον απαιτητικό τρόπο ζωής τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α

Τσεχία

BPWCR (2022): <https://bpwcr.cz/>

CMA (2022): <https://www.cma.cz/klub/klub-manazerek-cma/>

CMAPM (2020): <https://www.cmapm.cz/>

IdeaZone (2022): <https://ideazone.cz/>

Klubpodnikatelekzlin (2022): <https://klubpodnikatelekzlin.cz/>

Matkapodnikatelka (2020): <https://www.matkapodnikatelka.cz/>

Ohkvyskov (2022): <http://ohkvyskov.cz/klubova-cinnost/klub-podnikatelek-pri-ohk-vyskov/>

Podnikavezenypce (2021): <https://www.podnikavezenypce.cz/o-nas/>

stredoceske-podnikatelky (2021): <https://www.stredoceske-podnikatelky.cz/index.php/ct-menu-item-6>

amsp (2017): <https://amsp.cz/projekt-maminky-nebojte-se-podnikani-ukazeme-vam-jak-na-to/>

esfcr (2018a): https://www.esfcr.cz/projekty-oplzz/-/asset_publisher/0vxsQYRpZsom/content/inspirujme-zeny-k-podnikani?inheritRedirect=false

esfcr (2018b): https://www.esfcr.cz/projekty-oplzz/-/asset_publisher/0vxsQYRpZsom/content/asistencni-centrum-pro-podporu-podnikani-zen-ve-zli-1?inheritRedirect=false

centrumpropodnikani (2019): <https://www.centrumpropodnikani.cz/projekty/bezplatne-vzdelavaci-kurzy-pro-matky-s-detmi-do-10-let/>

czechinvest (2021): <https://www.czechinvest.org/cz/Homepage/Novinky/Unor-2021/CzechInvest-spousti-Akademii-podnikavych-zen>

dzs (2022): <https://www.dzs.cz/clanek/vyzva-pro-zeny-podnikatelky-prihlaste-se-do-programu-supernovas-podporte-podnikatelsky>

nova-dimenze (2014): <http://nova-dimenze.eu/nejsemnatosama/?p=713>

centrummartin (2015): https://www.centrummartin.cz/wp-content/uploads/2017/12/OPPA_podnikave_zeny_ver.2.pdf

anchor (2022): <https://anchor.fm/barbora-vakov>

info (2022): <https://www.info.cz/podcasty/podnikatelka>

ceskepodcasty (2022a): <https://ceskepodcasty.cz/podcasty/svet-podnikatelek>

ceskepodcasty (2022b): <https://ceskepodcasty.cz/podcasty/pink-powerful-talk>

oceneneskychpodnikatelek (2022): <https://www.oceneniceskychpodnikatelek.cz/>

Κύπρος:

[Inclusive Entrepreneurship Policies in Cyprus \(2020\)](#)

[School Education Gateway: Entrepreneurship education in Cyprus \(2015\)](#)

[University of Cyprus, Centre for Entrepreneurship \(C4E\)](#)

[Junior Achievement Cyprus](#)

[AIPFE Cyprus](#)

Εσθονία:

BPW Estonia - Business and Professional Women Organisation Estonia

eAkadeemia (eAcademy)

Edu Tegu entrepreneurship education programme, <https://ettevotlusope.edu.ee/>

Enterprise Estonia (EAS)

Future City, Estonian Entrepreneurship University of Applied Science,

<https://www.eek.ee/projects/?nid=2577&scr#event2577>

Most 'startup-friendly' and unicorns galore: The Baltics in data (2022), Sifted,

<https://sifted.eu/articles/baltics-estonia-latvia-lithuania-startups-ecosystem>

Republic of Estonia: Ministry of Education and Research:

<https://www.hm.ee/en/activities/strategic-planning-2021-2035>

School Education Gateway: Entrepreneurship Education in Estonia (2015),

https://www.schooleducationgateway.eu/downloads/entrepreneurship/Estonia_151022.pdf

Youth Field Development Plan 2014-2020

Ελλάδα:

Association of Women Entrepreneurs of Greece (SEGE, 2019)

"Business of female gender" (businesswoman, 2019)

European Region Entrepreneurship Connection – EFEB Network (efebnetwork, 2022)

Female Legends - Youth Innovation and Entrepreneurship "FLYie" project (femalelegends, 2021).

"Find your Mentor" by Women Do Business (businesswoman, 2019).

SEEWBAN – South East Europe Women Business Angels Network (SEGE, 2018)

WECAN, (wecanproject, 2020)

Women Do Business (womendobusiness, 2019)

Women on Top, (womenontop, 2022).

Ιταλία

European Commission, 2020

Gender Equality Index, 2019

<https://mefirstacademy.com>

<https://www.aida.org>

<http://www.workingmothersitaly.com>

<https://businessforlady.it>

<https://www.gammadonna.it>

<https://www.aida.org>

<https://wideproject.eu/>

<https://grls.it>

<https://networkmamas.it>

<http://coaching4u.it/>

ΜΕΡΟΣ Β

[Business model canvas](#)

[Business Planning checklist](#)

[The 5 euro Challenge](#)

<https://www.kickstarter.com/projects/plantingcostarica/re-launch-grab-a-mug-get-a-hug-7-days>

“[15% Solutions](#)”, Session Lab

“[Trust battery](#)”, Session Lab

<https://www.gyfted.me/test/6047c20914f9ed8c04cd3320>

http://www.tlu.ee/opmat/HTI/ettevotlik_motteviis/ettevtliku_mtteviisi_telg.html

<https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1192500.pdf>

http://www.tlu.ee/opmat/HTI/ettevotlik_motteviis/enesehindamise_test.html

http://www.tlu.ee/opmat/HTI/ettevotlik_motteviis/enesehindamise_test0.html

<https://www.gyfted.me/test/6047c20914f9ed8c04cd3320>

<https://www.gyfted.me/all-tests>

ΜΕΡΟΣ Γ

[Holland Codes, RIASEC](#)

[The Career Project \(2020\)](#)